

Nitru navštívil macedónsky prezident

Macedónsky prezident Branko Crvenkovski navštívil v stredu 12. marca Nitru. Zúčastnil sa na 45-minútovej prehliadke Nitrianskeho hradu, kde si prezrel diecézne múzeum, kazematy a Katedrálu sv. Emeráma. Oboznámil sa aj s bohatou históriou Nitry. Zaujímavosťou je, že Slovensko a Macedónsko spája história, ktorá siaha až do 10. storočia. Na Nitrianskom hrade privítal macedónskeho prezidenta Branka Crvenkovskeho s manželkou Jasminou primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý hosťa informoval o kandidatúre mesta pod Zborom o titul EHMK 2013, ako aj o možnostiach spolupráce na báze partnerských miest medzi Nitrou a mestom z Macedónska.

Deň pred návštevou Nitry sa stretol macedónsky prezident s prezidentom SR Ivanom Gašparovičom, s ktorým prerokoval aktuálne bilaterálne a multilaterálne otázky, súvisiace najmä so vstupom Macedónska do NATO a Európskej únie. Slovenská republika ako člen OECD zaradila Macedónsko v rámci poskytovania oficiálnej rozvojovej pomoci do zoznamu prioritných krajín. Naša krajina oceňuje pripravenosť Macedónska byť spoľahlivým partnerom Európskej únie a stabilizujúcim faktorom v balkánskom regióne.

Macedónsky prezident ukončil svoju oficiálnu návštevu Slovenska v Trnave, kde rokoval s primátorom Trnavy Štefanom Bošňákom.

Andrej Jančovič

Prezident Macedónska Branko Crvenkovski spolu s primátorom mesta Nitry Jozefom Dvončom po prehliadke Katedrály sv. Emeráma.
Foto: autor

OBSAH

- 2 Červené ruže od vládných činiteľov
- 4 Zabojujme o titul mesta kultúry
- 5 Dopravu v Nitre riadi integrovaný systém
- 8 Chránené bývanie im dalo nový zmysel života
- 11 Organový festival privíta celebrity hudobného neba
- 13 Zungov nájdeme na Sihoti
- 15 Kam v Nitre?
- 24 Jubilanti v roku 2008
- 26 Podpora mesta nás zaväzuje
- 27 Mladá tvorba
- 28 Literárna kaviareň učí ako mať rád poéziu
- 29 Aforizmy a sentencie osobnosti
- 30 Almanachom Nitra vzdali hold J. M. Hurbanovi
- 31 Príbehy plné lásky, nehy a porozumenia
- 32 Nitriansky bedeker
- 33 Hospodárske mliekárske družstvo zachránilo pančovníu mlieka
- 36 Nitranov bavila česká slávica Lucie Bílá

K snímke na titulnej strane: V nedeľu 9. marca Nitranov bavila česká speváčka Lucie Bílá.

Foto: L. Synaková

Na oslavy MDŽ prišiel premiér aj ďalší vzácní hostia

Červené ruže od vládnych činiteľov

Na nepoznanie zmenená veľká zasadačka Mestského úradu v Nitre privítala v piatok 7. marca v predvečer sviatku Medzinárodného dňa žien zástupkyne nežného pohlavia, ktoré prijali pozvanie strany SMER - sociálna demokracia na oslavy v Nitre. Ženy všetkých vekových kategórií už hodnú chvíľu pred začiatkom slávnosti začali plniť zasadacie sieň, ktorá vďaka scénografickým úpravám nadobudla celkom inú, slávnostnú atmosféru.

Stalo sa tak na podnet vládnej strany SMER - sociálna demokracia, ktorá aj tohto roku pokračovala

v tradícii osláv tohto ženského sviatku. Prvým gratulantom bol primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý slovami vďaky ocenil ženský podiel a pôsobenie nežnejšej časti ľudstva. Lichôtky na margo žien

znali z úst populárneho a medzi dámskym publikom mimoriadne obľúbeného speváka Roberta Kazíka. Ten po prvej kytiaci piesni zavolať na pódium hostí obzvlášť vzácných - predsedu vlády SR Roberta

Premiér Robert Fico a vicepremiér Robert Kaliňák si založili zástery a s chuťou sa pustili do zdobenia tort.

Foto: autorka

Prítomným dáмам zablahoželal aj primátor Jozef Dvonč.

Fica, podpredsedu vlády SR a ministra vnútra SR Roberta Kaliňáka, predsedu Národnej rady SR Pavla Pašku a poslanca Európskeho parlamentu Vladimíra Maňku, ktorí sa postupne vyznali z lásky k ženám, matkám a priateľkám.

Medzi gratulantmi nechýbali poslanci Národnej rady SR Tibor Glenda a Ján Richter a zástupcovia vedenia mesta. Premiér Fico si srdcia prítomných dám získal recitáciou básne Aká som, taká som. Počas celého večera nešetril lichôtkami a na zlepšenie atmosféry pridal aj zopár vtipov. Premiér R. Fico ženám prisľúbil, že v krátkom čase vláda nájde dostatok finančných prostriedkov na štúdium detí v zahraničí. Súčasťou kultúrneho programu bolo vystúpenie Marcely Laiferovej. Premiér Robert Fico a vicepremiér Robert Kaliňák v rámci programu dokázali, že ženské práce im nie sú cudzie. Založili si zástery a s chuťou sa pustili do zdobenia tort šľahačkou. Sekundovala im pritom aj jedna z vyvolaných diváčok Lívia Šumichrastová, ktorá si za svoj výkon vyslúžila kytičku kvetov a CD nosič Roberta Kazíka, ako aj v mene všetkých žien blahoželanie k sviatku. Komplimenty a slová uznania zneli celý večer. Na záver si každá z dám domov odnášala ružu a podpiskarty ministrov vlády s blahoželaním k MDŽ.

Ludmila Synaková

Počet prvákov mierne klesol

Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra sa pripravujú na nový školský rok 2008/2009. Prvým krokom bol slávnostný zápis do prvých ročníkov, ktorý sa niesol v znamení uchádzania sa o každého žiaka. Na všetkých 14 nitrianskych ZŠ sa zapísalo 657 detí. Najviac až 89 bude od septembra chodiť do ZŠ na Benkovej ulici, 73 prvákov nastúpi do ZŠ na Fatranskej ulici, 72 detí do ZŠ kniežata Pribinu na Ul. F. Mojtu, 60 do ZŠ na Topolovej ulici, 58 na Beethovenovej ulici, 57 na Nábřeží mládeže, 56 Na Hörke. Najmenej prvákov - len trinásť bude chodiť do nultého ročníka ZŠ na Krčméryho ulici. V Nitre-Dražovciach zapísali do 1.ročníka 17 detí a v ZŠ na Novozámockej ulici 18 prvákov. Je zaujímavé, že čoraz viac detí dostáva odklad od nástupu na povinnú školskú dochádzku. V našom meste si na základe odporúčenia

pracovníkov pedagogicko-psychologickej poradne od školských povinností ešte na rok oddýchne 23 šesťročných detí.

Pri porovnávaní trendu v demografickom vývoji sme zistili, že počet detí zapisovaných do prvých ročníkov postupne klesá. V šk. roku 2004/2005 sa na školy v Nitre zapísalo 794 detí, v šk. roku 2005/2006 - 698 detí, v šk. roku 2006/2007 - 781 detí, v tomto šk. roku do 1. ročníkov chodí 780 prvákov. Od septembra do školských lavíc zasadne 657 prváčikov.

Zápis do materských škôl v Nitre, ktorý sa uskutočnil v minulých dňoch, ukázal mimoriadne veľký záujem o umiestnenie detí do týchto predškolských zariadení, ktoré majú kapacitu 620 miest. Presné počty zapisovaných detí budú známe až v priebehu apríla, keď ich oficiálne zverejní Správa materských škôl v Nitre.

(syn)

Zabojujeme o titul mesta kultúry

Nachádzame sa v druhej fáze súťaže o získanie prestížneho titulu EHMK 2013. O konečnom víťazovi - jednom slovenskom meste, ktoré sa v roku 2013 bude hrdiť titulom Európske hlavné mesto kultúry, sa rozhodne už v septembri. Na postup do druhého kola komisia odporučila štyri kandidujúce mestá - Košice, Martin, Prešov a Nitra. Prešli sme dlhú a náročnú cestu, pred finále sa musíme zmobilizovať a veriť vo víťazstvo.

„Aj preto je rozhodujúcim momentom doplnenie kandidátskeho profilu podľa požiadaviek MK SR, ktoré je vyhlásavateľom súťaže,“ konštatoval PR manager projektu V. Vondrák keď dodal: „Obyvatelia aj touto cestou vyzývame na predkladanie nových námetov, ktoré by sa mohli stať cenným prínosom pre finalizáciu projektu. Projektový tím si stojí za tvrdením, že je mimo-

riadne dôležitá koordinácia kultúrnej výmeny medzi našou republikou a Francúzskom, kde určia druhé mesto s titulom EHMK. V tejto súvislosti v Nitre očakávame delegáciu z Bordó, ktoré si robí veľké šance na úspech.“

Projektový tím nadviazal spoluprácu so špecialistami na komunikáciu a reklamu. Títo sa intenzívne venujú príprave vyvinenej webovej stránky projektu www.nitra2013.sk, keďže portál je hlavným komunikačným kanálom. Záujemcovia na ňom nájdu informácie o zameraní nitrianskeho projektu. Všetky informácie ohľadne kandidatúry sú v jazyku slovenskom, anglickom, francúzskom, maďarskom a rómskom. Riaditeľ projektu EHMK 2013 J. Dóczy na tlačovke konštatoval, že získanie titulu je pre Nitra obrovská šanca na zviditeľnenie sa v rámci európskeho regiónu. „Musí nám však ísť o trvalú udržateľnosť projektu. Hodnotiacia komisia bude prihliadať na multikultúrny a cezhraničný rozmer, na inovativnosť a trvalosť. V prípa-

de, že titul získame, budeme mať ešte plných päť rokov na prípravu,“ konštatoval. „Verím, že počas tohto 5-ročného prípravného obdobia sa v Nitre zmení celková atmosféra, obyvatelia si v plnej miere osvoja prípravu na historický rok 2013 a s projektom sa stotožnia. Predpokladáme, že do kulminujúcich príprav sa zapoja všetci Nitrania a že podniknú všetky kroky k tomu, aby k nám mali dôvod pricestovať Taliani, Angličania, Francúzi, Španieli...“ konštatoval J. Dóczy a dodal: „Uvedomme si, že Nitra sa v roku 2013 môže stať hlavným centrom pre cesty turistických operátov!“ Na tlačovej besede novinárov ďalej informovali, že koncom marca ocestuje do Bruselu delegácia mesta Nitra vedená primátorom Jozefom Dvončom. Súčasťou delegácie má byť aj nitrianska hudobná skupina Close Harmony Friends, ktorá v rámci prezentácie projektu vystúpi v krátkom kultúrnom programe. Do septembra, keď sa dozvieme výsledok, sa musí na maximum zmobilizovať celá Nitra, všetky inštitúcie, ako aj podnikatelia, počnúc ubytovacími a reštauračnými zariadeniami až po taxislužby. Máme už podporu všetkých miest, ležiacich na sútoku rieky Nitry, ako aj významných osobností spoločenského a kultúrneho života. Konečnému ortielu bude predchádzať augustová návšteva hodnotiacej komisie. Je však možné, že komisári sa tu môžu pohybovať celkom inkognito. Myslíme na to pri každodennej komunikácii s návštevníkmi Nitry. Poskytujeme im obraz o nás.

L. Synaková

Projektový tím EHMK 2013 v zložení projektová manažérka K. Koncošová, PR manager V. Vondrák, riaditeľ projektu J. Dóczy a projektová manažérka A. Pacalajová.

NITRA

2013

kandidát na titul Európske
hlavné mesto kultúry

Projekt Európske hlavné mesto kultúry má dlhoročnú tradíciu. S návrhom na usporiadanie tohto kultúrneho podujatia prišla v roku 1985 ministerka kultúry Grécka Melina Mercouriová. Odvtedy sa projekt zmenil na prestížnu kultúrnu udalosť a mesto, ktorému sa podarí tento titul získať, sa automaticky stáva mimoriadne atraktívnym bodom na kultúrnej mape Európy. Projekt má výrazne motivačný a mobilizačný charakter. Až 80 % doterajších účastníkov projektu a nositeľov titulu považuje jeho účinok za mimoriadne prospešný vzhľadom na kultúrne premeny a rozvoj mesta a regiónu. „Slovenské mesto, ktoré tento titul ponese v roku 2013, získa príležitosť prezentovať svoje kultúrne a historické hodnoty na európskej úrovni, a tak sa porovnávať a vyrovnávať s kultúrne vyspelejšími mestami.

Od projektu očakávame, že posilní európsky kontext mesta, oživí kultúrne dianie a rozšíri hranice kultúrneho publika. Projekt prispeje k dobudovaniu infraštruktúry mesta, obnove historických pamiatok, zatraktívneniu jeho celkového imidžu, čo zároveň pomôže rozvoju domáceho cestovného ruchu a zahraničného cestovného ruchu. Projekt posilňuje partnerstvo medzi kultúrou a vzdelávaním, obchodom, štátnou správou, a tak sa stáva mimoriadne dôležitou investíciou s dlhodobým ekonomickým dosahom.

Dopravu v Nitre riadi integrovaný dopravný systém

V pondelok 17. marca spustili v Nitre do prevádzky inteligentný integrovaný systém riadenia dopravy, ktorý automaticky vyhodnocuje dopravnú situáciu v meste. Deje sa tak na základe informácií zo zafinovaných detektorov, nainštalovaných v komunikáciách mesta.

Pomocou integrovaného systému riadenia dopravy cestnou svetelnou signalizáciou je možné automatické aj manuálne ovládanie radičov cestnej svetelnej signalizácie, ich monitorovanie, nastavovanie trás pre motorové vozidlá s právom prednosti v jazde. Na základe monitorovania všetkých informácií z nitrianskych cestných komunikácií je systém schopný preniesť signalizované poruchy svetelnej signalizácie do centrály, kde sa zobrazí lokalizácia a druh poruchy.

Do integrovaného systému je momentálne zapojených 17 radičov, ktorými sa monitoruje šesť hlavných križovatiek v centre mesta. Ich počet by sa mal postupne zvyšovať. Do kúpy zariadenia a úpravy svetelne riadených križovatiek mesto doposiaľ

investovalo 14 mil. Sk. Ako informoval riaditeľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Ján Štark, skúšky systému počas konania veľtrhu Nábytok a bývanie, keď býva Nitra preplnená automobilmi, potvrdili, že v čase dopravnej špičky dokáže integrovaný systém riadenia dopravy urýchliť dopravu v meste pod Zoborom až o 50 percent. Centrálny dispečing systému je umiestnený v budove mestskej polície, kde bol už doteraz nainštalovaný mestský kamerový systém.

Náčleník Mestskej polície konštatoval, že na hlavných nitrianskych križovatkách sú nainštalované kamery, ktoré sa spustením integrovaného systému riadenia dopravy stali súčasťou inteligentného integrovaného systému riadenia dopravy. **(syn)**

Primátor Nitra Jozef Dvonč si aj v nabitom pracovnom kolotoči rád nájde čas na stretnutie a diskusie s malými Nitranmi. V pondelok 17. marca prijal druhákov zo ZŠ sv. Gorazda.

Foto: Katarína Vincová

Ruskí kozáci v máji v Nitre

S posolstvom spájania rozličných kultúr a odkazom tradičných obyvateľov obrovského územia od rieky Don a Čierneho mora až po Sibír a Ďaleký východ zavítajú v máji po prvý raz na Slovensko Ruskí kozáci. V Košiciach, Prešove, Žiline, Bratislave i Nitre predvedú špičkovú tanečnú šou s množstvom akrobatických figúr. Pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča sa 24. mája predstavia na Zimnom štadióne Aréna. Štátny tanečný súbor Ruskí kozáci je jedným z najlepších profesionálnych súborov svojho druhu. Šesťdesiat ruských umelcov prinesie fanúšikom tanečného majstrovstva fascinujúci a dynamický koncertný program - strhujúce prevedenie kozáč-

kých tancov za tónov populárnej Kalinky, Cigánočky či Kafuše... Program predstavenia by mohol byť pokojne nazvaný aj encyklopédiou života Kozákov, tlmočená efektívnu scénickou formou, pestrofarebnými kostýmami, veselými piesňami a skvelými tanečnými kreáciami, ktoré reprezentujú dedičstvo mnohých pokolení kozákov. Šou bude ozvučená a osvetlená špičkovou aparátúrou.

Spoluorganizátorom nitrianskeho predstavenia 24. mája je MsÚ a Mesto Nitra. Začiatok predstavenia je plánovaný na 20.00 h, pričom vrátane prestávky potrvá dve hodiny. Vstupenky naň v cene od 450 Sk si môžete kúpiť v sieti Ticketportal a v NISYS-e.

Silvia Struhárová

Pribúdajú ihriská

Mesto Nitra pokračuje v podpore športu. Dôkazom toho je výstavba multifunkčných športových ihrísk, ktoré boli odovzdané do užívania v ZŠ v Nitre - Dražovciach a v ZŠ na Benkovej ulici na sídlisku Klokočina v Nitre. Ihriská sú viacúčelové a ponúkajú možnosť na hranie futbalu, tenisu, nohejbalu, streetballu, basketbalu, bedmintonu, volejbalu alebo pozemného hokeja. Jedno takéto športovisko stojí 1 820 000 Sk. V blízkom čase budú dokončené podobné športoviská v Dolných Krškanoch, Janíkovciach, Párovských Hájoch a na sídlisku Chrenová. **(sy)**

Lanovka nemusí byť zisková záležitosť

Lanová dráha vozila turistov na Zobor presne od 20. novembra 1970. Bez pátosu možno povedať, že bola atrakciou, akou sa veru nemôže popýšiť žiadne iné slovenské mesto. Odvtedy počúvame na lanovku len nostalgické spomienky. Ich súčasťou je túžba po rekonštrukcii a znovuoživení premávky s výhľadom na úžasnú scenériu Nitrý.

Na tie časy to bola atrakcia, akou sa nemohlo pochváliť žiadne slovenské mesto. Lanovka fungovala približne do roku 1993. Mnohí návštevníci Nitrý si dodnes zachovali spomienku na lanovku a na veľtrhoch cestovného ruchu sa informujú o možnosti spojiť si návštevu nášho mesta práve s výletom na Zobor.

Téma obnovy lanovej dráhy zaznela aj na tlačovej besede pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. Poslanec MsZ v Nitre, predseda komisie zahraničných vzťahov a cestovného ruchu mestského zastupiteľstva Ján Vančo, ktorý je súčasne podpredsedom NSK, novinárov informoval, že koncom minulého roka mali na ministerstve hospodárstva vypísať grantovú schému na lanové dráhy. Žiaľ, nestalo sa tak.

Pri tejto príležitosti konštatoval, že pre obnovu la-

Účastníci tlačovej konferencie.

Foto: autorka

novej dráhy podnikol určité kroky. Rokoval s prednostom Krajského úradu pre dopravu a cestné hospodárstvo. Ten uviedol, že súhlas na prevádzku lanovky môže dať len po jej komplexnej rekonštrukcii, čo znamená úplne odstrániť stĺpy, ako aj celý navijací systém. V tom čase sa odhadovalo, že do kompletnej obnovy lanovky by bolo potrebných prinajmenšom 53 miliónov korún. Ján Vančo pritom zdôraznil, že lanovka pre mesto Nitra ne-

musí byť ziskovou záležitosťou. Preto si zástupcovia mesta musia najprv premyslieť, či sú ochotní ju dotovať. Mesto rokuje s deviatimi vlastníkmi pozemkov pod lanovkou, pričom dve tretiny pozemkov vlastní Rímskokatolícka cirkev, ktorá však vyjadрила ochotu dohodnúť sa na ich vysporiadaní. Odpoveď na otázku kedy sa a či sa vôbec bude lanovka na Zobor rekonštruovať zostáva preto nezodpovedaná a nejasná.

Ludmila Synaková

Stručne o histórii lanovej dráhy na Zobor

Dvojsedačkovú lanovú dráhu na Zobor projektoval v roku 1966 TRANSPORTA, národný podnik Chrudim. Táto firma lanovku aj vyrobila a dodala celé zariadenie. Lanovka je dlhá 1 375 metrov a do prevádzky ju uviedli 20. novembra 1970. V roku 1982 urobili výmenu rámov batérií a kladiek a v roku 1991 zrekonštruovali pohon lanovky. Koncom roka 1993 lanovku odstavili. Dôvodom bol havarijný stav. Niektoré diely boli po odstavení lanovky použité na lanovej dráhe Dedinky - Geravy.

Chránené bývanie im dalo nový zmysel života

V týchto dňoch uplynul presne rok odo dňa, keď v Dome s opatrovateľskou službou na Ulici Janka Kráľa v uvoľnenom byte po domovníkovi, vznikla nová sociálna služba pre opatrovaných občanov - zariadenie chránené bývanie. Zriadilo ho tu Mesto Nitra s cieľom rozšíriť a skvalitniť služby občanom so zdravotným postihnutím.

Chránené bývanie bližšie špecifikuje určitú formu bývania pre občanov, ktorí majú určitý zdravotný problém a sú dočasne umiestnení v Dome s opatrovateľskou službou. Aby sme však boli presní, o vysvetlenie sme požiadali PhDr. Annu Kasanovú, riaditeľku SZ-SS: „Chránené bývanie zákon definuje ako zariadenie poskytujúce bývanie a dohľad občanom, ktorí majú nejaký telesný

alebo duševný hendikep, pričom pojem „dohľad“ je v zákone o sociálnej pomoci vymedzený ako sledovanie správania a činnosti občana, ktorému sa poskytuje táto starostlivosť v zariadení chráneného bývania.

Časť prostriedkov na zriadenie poskytlo Mesto Nitra, časť (50-tisíc korún) poskytla krajská pobočka Nadácie Slovenskej sporiteľne. Vďaka tomu zriadili kuchyňu a obyvatelia majú k dispozícii aj malú knižnicu.

Nitrianska forma chráneného bývania je určitým spôsobom modifikovaná, pretože v tomto prostredí občania netrávia celý deň, ale iba určitý čas. Dr. Kasanová dodáva, že keď pred rokom chránené bývanie otvárali, zachytili reakcie, ktoré prekonal ich očakávania. Strechu nad hlavou tu našlo pätnásť až dvadsať ľudí, ktorí nemajú rodinu, alebo ju stratili. Žijú zo starobného alebo invalidného dôchodku. Chránení sú aj pred nepriazňou dnešnej ťažkej doby, keď

Anna Blanová má remeselnú zručnosť ako maliarka keramiky v Karlových Varoch.

sa napríklad veľmi ľahko môžu stať obeťou podvodníkov, ktorí sa na nich zavesia a oklamajú ich o peniaze. Je nám známe, že niektorí predavači vycitiac ich hendikep, im zle vydajú v obchode a na ich úkor sa obohatia.

„Jedna z klientiek sa nám zdôverila, že sme prišli v hodine dvanástej, pretože vo svojej samote sa pohrávala s myšlienkou predčasného odchodu z tohto sveta. V tomto prostredí našla nový zmysel života a nových priateľov s podobným osudom, čo ju nasmerovalo do pozitívneho vnímania reality,“ konštatuje Dr. Kasanová.

Občan, žijúci v chránenom bývaní musí byť schopný viesť samostatný život s pomocou inej osoby. Chránené bývanie predstavuje pre ľudí s ľahším postihnutím veľmi progresívnu a ľudskú formu riešenia ich životnej situácie a svojím charakterom sa podobá na rodinné prostredie, ktoré je optimál-

Terézia Jančiová ukazuje vlastnoručne vyrobené veľkonočné vajčička a Anna Kosorúová konštatuje, že ona radšej vyšiva.
Foto: autorka

ne pre život každého jednotlivca. Prítomnosť sociálnej pracovníčky PhDr. Silvie Lužákovvej je mimoriadne dôležitá, pretože im pomáha pri využívaní voľného času. „Venujeme sa rôznym aktivitám, vyšívame, modelujeme, stretávame sa každý pracovný deň od 9. hodiny. Čas sa len tak rozpráva, hovoríme o bežných veciach, popijeme čaj alebo kávu. Pred Veľkou nocou si ženy vymieňali si recepty. Máme tu malú kuchynku a tak si niekedy aj navaríme,“ dozvedáme sa od Silvie Lužákovvej.

Obdivujeme lietadielko Ota Bachara, ktorý je šikovným modelárom. Neskrývame prekvapenie z profesionálnych prác Anny Blanovej, ktorými je vyzdobená kuchynská stena. Táto skromná žena pracovala dlhé roky ako maliarka porcelánu v Karlových Varoch a okrem toho, že je vynikajúca kuchárka, maluje krásne taniere, šálky a šálky. Mária Axamitová je šikovná kuchárka a okrem varenia sa venuje výrobe macramé, ktorými sú vyzdobené steny v obývačke. Terézia Jančíová mi ukazuje vlastnoručne vyrobené veľkonočné vajčička a Anna Koszorúová dodáva, že ona sa venuje vyšívaniu. Talent na mozaikové obrazy má Margita Lakatošová a ukazuje nám na zarámovaný obraz s „vangogovskými“ slnečnicami.

Vďaka chránenému bývaniu môžu títo Nitrania žiť samostatný plnohodnotný život, ktorý im dáva možnosť rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti, prípadne ich osobné záľuby. Pobyt v chránenom bývaní predlžuje obdobie ich sebestačnosti, resp. zabraňuje nutnosti ich umiestnenia do ústavnej starostlivosti. A tak je to správne, ak sa pre ľudí robí dobro.

Ludmila Synaková

S Francúzskom máme veľa spoločné

Výstavu pod názvom Karikatúra Európy - pohľad na tri storočia cez obrázky v tlači inštalovali v priestoroch nitrianskej Synagógy. Návštevníci si mohli pozrieť vývoj a poslanie karikatúry od Veľkej francúzskej revolúcie až po súčasnosť. Karikatúry zozbieral nemecký profesor histórie a hlavným organizátorom výstavy bol Dom Roberta Schumanna.

Zlatý vek zažíva karikatúra v tlači počas francúzskej revolúcie a najväčší rozmach dosiahla v období vlády Napoleona Bonaparteho. V čase najväčšej slávy vychádzalo vo Francúzsku okolo 100 karikatúrnických časopisov. V období druhej svetovej vojny tvorba karikatúristov stagnovala. Postupne sa však obnovovala a v súčasnosti je vo Francúzsku bežnou súčasťou tlače. Za príklad poslúži denník Liberation. Na titulnej strane s obľubou uverejňuje karikatúru, ktorou pranieje aktuálne spoločenskej dianie. Aj renomované denníky prostredníctvom karikatúr vyjadrujú svoj postoj k celoeurópskemu daniu.

Viceprimátor Nitry František Baláž na slávnostnom otvorení konštatoval: „Výstavu francúz-

ských karikatúr vnímam ako vklad nášho mesta do palety podujatí organizovaných pri príležitosti našej kandidatúry o získanie titulu HMEK 2013.“ Vyslovil presvedčenie, že prispieje k obohateniu kultúrneho života obyvateľov nášho mesta. Francúzsky veľvyslanec Henry Cuny vyzval obyvateľov Nitry, aby si uvedomili cestu, ktorú Slovensko prekonalo za 15 rokov od svojho osamostatnenia.

„Viem, že vaše krásne mesto sa dostalo do finále súťaže o titul európske mesto kultúry. Držím vám palce, Nitra je krásne mesto. Som presvedčený, že máte ohromnú šancu tento titul získať. A potom sa bude Nitrou ešte častejšie niesť francúzština, pretože zo starých členských krajín EÚ bude partnerom pre Slovensko práve niektoré francúzske mesto.“

Text a foto: (syn)

Prezídium Únie miest Slovenska rokovalo v Nitre aj o dynamizácii statickej dopravy

Prvé tohtoročné zasadnutie prezídia Únie miest Slovenska sa konalo 29. februára v budove Mestského úradu v Nitre. Ako informoval prezident UMS Ing. Štefan Bošňák, termín snemu únie stanovili na 23. mája v Bratislave. „Rokovali sme o programových prioritách v súlade so závermi minuloročného snemu, ktoré sa týkajú najmä legislatívy a stabilizácie financovania miest.

Konštatovali sme, že dochádza k intenzívnemu nárastu rôznych legislatívnych krokov, ktoré nie sú vždy v súlade so záujmami miest a ich obyvateľov. Ako príklad uviediem riešenie problematiky hlučnosti, kde nám kompetencie odobral parlament. Ide o vážny problém aj z hľadiska životného prostredia a dôsledkov na zdravie obyvateľov," uviedol primátor Trnavy.

Na zasadnutí členovia prezídia Únie miest Slovenska diskutovali o návrhu zákona o obecnej polícii, o opatreniach, podporujúcich bezpečnosť premávky v mestách či o poslancovej novele stavebného zákona. Významná bola diskusia o riešení vlastníckych práv nehnuteľností, delimitovaných zo štátnej na územnú samosprávu. Podľa Bošňáka ide o prakticky nekončiaci problém. „Keď nie sú vysporiadané majetkové vzťahy pod komunikáciami, pozemky pod škola-

mi, sociálnymi zariadeniami a ďalšími prevádzkami, nemôžeme sa úspešne uchádzať o granty. Riešenie sa črtá prostredníctvom pozemkového fondu, a to formou náhradných pozemkov alebo náhradou štátu. Odmietame, aby sa samosprávy podieľali na finančnom vysporadúvaní toho, čo nespôsobili. Navyše ide o rádovo príliš vysoké finančné čiastky.“

Ďalším veľmi vážnym problémom je podľa prezidenta Únie miest Slovenska efektívne riešenie statickej dopravy, ktorá pri súčasnom stave motorizácie vytvára obrovské problémy. „Žiaľ, pravidlá regulácie statickej dopravy v historických častiach miest, ktoré platia v iných krajinách, nevieme zatiaľ na Slovensku preniesť do praxe a zjednotiť ich. V každom prípade sa pripájame k iniciatíve združenia krajských miest pri hľadaní spoločných legislatívnych riešení. Podporujeme aj iniciatívu krajských miest a hlavného mesta

Bratislavy v otázke soplattenia veľkých investorov v mestách, keďže obrovskými zásahmi do dopravy a životného prostredia vyvolávajú vážne problémy. Naším cieľom je dosiahnuť, aby podľa presne vymedzených pravidiel odvádzali mestám finančné prostriedky na kompenzáciu a riešenie vzniknutých problémov. Spoločným postupom chceme tieto negatívne vplyvy eliminovať," uzavrel Bošňák.

Ako doplnil generálny sekretár únie akad. mal. Marián Minarovič, v Nitre rokovali aj o legislatívnych zmenách týkajúcich sa evidencie obyvateľov. Rámcovo hovorili aj o benchmarkingu mestských úradov. Ide o projekt porovnávania z hľadiska riadenia, sily ekonomiky, riešenia konkrétnych problematik a podobne, do ktorého je zatiaľ okrem Nitry prihlásených ďalších dvadsať miest.

Silvia Struhárová
Foto: A. Jančovič

Organový festival privíta celebrity hudobného neba

Tento mesiac sa pod záštitou primátora Nitry Jozefa Dvonča začína cyklus koncertov vážnej hudby s veľavravným názvom Nitrianska hudobná jar. V poradí už 35. ročník hudobného festivalu nadviazal pred tromi rokmi na tradíciu z minulého storočia, vďaka ktorej celé tri desaťročia obohacoval kultúrny život pod Zoborom.

Prvý ročník sa uskutočnil roku 1960 z iniciatívy a nadsenia Klubu priateľov umenia pri PKO. Zánikom príspevkovej organizácie PKO v Nitre v roku 1991 sa tradícia prerušila. Malé pokusy o jeho znovuzrodenie prišli v rokoch 1993 až 1996, keď Dom kultúry Orbis organizoval samostatné koncerty vážnej hudby. V ďalších rokoch sa postupne objavilo niekoľko pokusov o obnovenie Nitrianskej hudobnej jari. Určitou náhradou je aj medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra, ktorý sa koná každoročne v júni a v nitrianskom hudobnom kalendári má svoje miesto od roku 1991. Adekvátna náhrada Nitrianskej hudobnej jari však prišla až v roku 2006, keď oddelenie kultúry a športu Mestského úradu v Nitre tento populárny festival v piaristickom Kostole sv. Ladislava opätovne vzkriesilo.

Cyklus koncertov hudobnej jari sa začal už vo štvrtok 27. marca, keď sa pod vedením umeleckého vedúceho a v jednej osobe husľového sólistu Róberta Marečka predstavil komorný orchester mesta Bratislava Capella Istropolitana. V nedeľu 30. marca ste mohli

v synagóge navštíviť koncert, zostavený z diel nitrianskych hudobných skladateľov. V programe sa predstavili Peter Koppal, Emil Malatinec, Mária Hoppanová, Hana Staneková a Štefan Nagy.

Cyklus koncertov pod názvom Konfrontácie si budete môcť vychutnať počas piatich večerov a to 3., 10., 17., 24. apríla a 2. mája. Ich súčasťou bude vernisáž výtvarníkov Táne Žitňanovej (malby) a Mareka Žitňana (sochy) s názvom Dvojhlasa - Duetto, ktorá sa v nitrianskej Synagóge uskutoční 3. apríla o 17.00 h.

Súčasťou bohatého programu Nitrianskej hudobnej jari bude zábavný program s Veľkým zborom donských kozákov Dancy Molodcy v Mestskej hale v utorok 29. apríla. Májová ponuka NHJ zahŕňa prehliadku detského hudobného talentu. Na štyroch koncertoch (7., 8., 9. a 10. mája) sa v rámci NHJ ZUŠ J. Rosinského predstavia domáci žiaci, žiaci ZUŠ z Piešťan, Komorný sláčikový orchester ZUŠ J. Kresánka z Bratislavy a laureáti celoslovenských a medzinárodných súťaží a na piatom koncerte vystúpi Akordeónový orchester Aman-

dolo zo ZUŠ M. Bohúňa v Dolnom Kubíne. Milovníci organovej hudby sa tohto roku môžu tešiť na I. ročník medzinárodného organového festivalu ARS ORGANI NITRA 2008, ktorý sa uskutoční v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre v dňoch 20. apríla až 25. mája. Na prvom koncerte 20. apríla sa predstaví rakúsky organista Wolfgang Kogert, a 27. apríla Anna-Maria Lehtoaho z Fínska. Májové koncerty sa začínajú 4. mája, keď do Nitry z Maďarska pricestujú organista Daniel Cséfalvay, ktorého bude sprevádzať flautista Nicole Henter. V nedeľu 11. mája sa môžeme tešiť na výkon domácej organistky Márie Plšekovej, 18. mája sa predvedie Rus Dmitry Bondarenko a festival vyvrcholí koncertom Bielorusky Tatiany Stcherby. Na všetky organové koncerty je vstup voľný. V piatok 16. mája sa synagóga stane miestom spomienok na Mikuláša Schneidera Trnavského. V programe s názvom Úsmevy a slzy budú účinkovať Dušan Stanovský, Ivan Ožvát, Božena Ferancová a recitátorka Milka Došeková.

Hlavným organizátorom koncertov Nitrianskej hudobnej jari je Mesto Nitra, oddelenie kultúry a športu. Hudobná jar bude pokračovať ďalšími koncertmi a vyvrcholí v júni Medzinárodným hudobným festivalom sakrálnej hudby Musica sacra. **Ludmila Synaková**

Dobrý sprievodca, polovica úspechu pri prehliadke mesta

Oslavy Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu oživil víkendový stereotyp nitrianskej pešej zóny, pretože už dopoludnia sa aj náhodní záujemcovia mohli pristiť pri informačnom stánku. Medzi 10. a 14. hodinou sa im venovalo 30 študentov Katedry manažmentu kultúry a turizmu Filozofickej fakulty UKF v Nitre, ktorí vo dvojici robili sprievodcovskú činnosť po pamiatkach Dolného a Horného mesta.

Na sprievodných akciách Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu na pešej zóne sa zúčastnilo celkom 699 domácich obyvateľov, ako aj turistov zo Slovenska a zahraničia. Z toho 423 účastníkov dostalo informácie a materiály o Nitre a Svetovom dni sprievodcov CR v stánku na pešej zóne. Prehliadkami od 14. hodiny, keď sprievodcovskú štafetu prevzali profesionálni sprievodcovia, sa mesto zapojilo do celoslovenskej akcie. Ako konštatovali spokojní návštevníci: „Prejst' sa po meste a jeho známych zákutiach v spoločnosti sprievodcu, ktorý o každej budove a sakrálnej pamiatke poskytne pútavé rozprávanie, je niečo celkom iné, ako chodiť len tak.“

Sprievodcovia Mária Danková, Erich Fazekaš, Jana Macáková, Emil Paliatka a Jaroslav Košťál absolvovali s dopredu prihlásenými záujemcami štyri prehliadkové trasy. Prehliadok Horného mesta, Dolného mesta, Kalvárie a Zoborských vrchov sa celkovo zúčastnilo 188 záujemcov. Súčasťou prehliadky Horného mesta bola Vazilova veža, Kazematy,

Katedrála svätého Emeráma na Nitrianskom hrade, v Dolnom meste navštívili Synagógu a prešli sa po sakrálnych pamiatkach, ponúkajúcich Dolné mesto. Najväčší záujem bol o katakomby Kostola Nanebovzatia Panny Márie na Farskej ulice, do ktorých bolo treba ísť až v troch vstupoch.

Okrem spomínaných prehliadok s odborným výkladom bola záujemcom od predpoludnia v stánku na začiatku pešej zóny pred NISYS-om pripravená pestrá ponuka atrakcií. Návštevníci mohli využiť bezplatnú jazdu nitrianskym expresom, pre deti bol pripravený detský kútik, zadarmo fotografia na pamiatku, ktoré poslali e-mailom. Sprievodných akcií organizovaných na pešej zóne sa zúčastnilo 365 domácich obyvateľov, 55 turistov zo Slovenska a 28 turistov zo zahraničia (obyvatelia Českej republiky, Nemecka, Anglicka,

USA, Kanady, Francúzska a Talianska).

Pre študentov Katedry manažmentu kultúry a cestovného ruchu FF UKF v Nitre bol tento deň dobrou príležitosťou, ako si v praxi overiť a vyskúšať aj svoje manažérske, marketingové a jazykové schopnosti. Ako povedala pedagogička tejto katedry Alexandra Hečková, katedra má akreditáciu na vydávanie osvedčení sprievodcov cestovného ruchu a tak je možné, že študenti zstanú tomuto povolaniu verní.

Vedúci oddelenia cestovného ruchu a propagácie mesta - NISYS Juraj Novák konštatoval, že podujatie sa vydarilo. NISYS chce aj v budúcnosti pravidelne prezentovať odbornú aj laickú verejnú prácu sprievodcov cestovného ruchu a súčasne tak priblížiť minulosť a súčasnosť nášho mesta nielen turistom, ale aj obyvateľom nášho mesta, ktorí v Nitre žijú a spoluvytvárajú charakter a tvár mesta.

Ludmila Synaková

Na jednej z prehliadok turistov sprevádzala Dr. Mária Danková, vľavo vedúci oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS-u Juraj Novák. Foto: autorka

Nitrianske archaizmy

Zungov - hangócku nájdeme na Sihoti

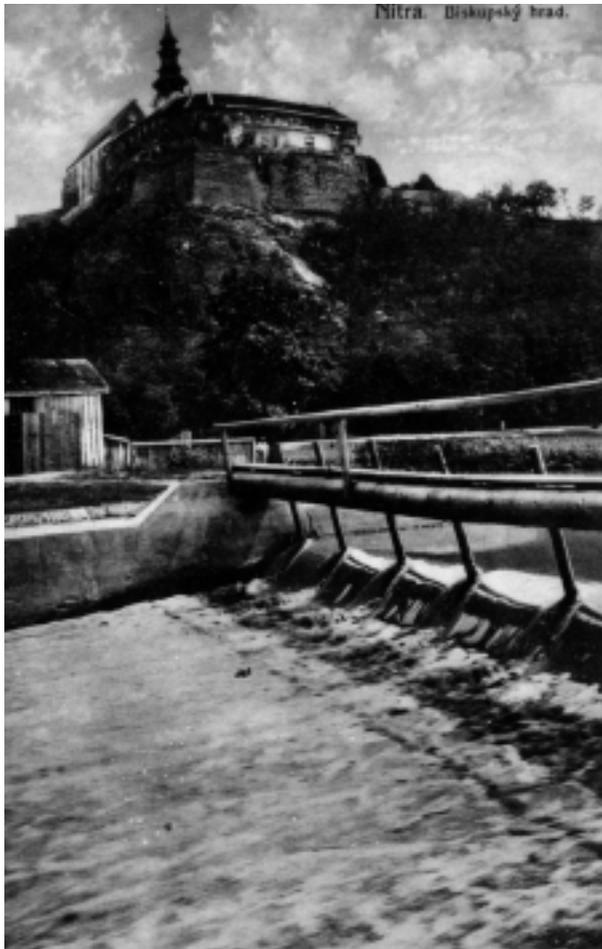
Treťou časťou pokračujeme vo vysvetľovaní niektorých zaujímavých výrazov, resp. pojmov, ktoré sú úzko späté iba s určitou lokalitou, prípadne regiónom, ktoré dnešnému modernému človeku znejú akosi cudzo, ba dokonca záhadne. Takéto výrazy, vzťahujúce sa iba k Nitre, vám postupne vysvetľujeme v rubrike Nitrianske archaizmy. Ide o slová: drík, inzula, zungov, šinter, džindžák, palánok, stará Blašková a pod. V súčasnosti sa s nimi môžeme stretnúť iba v dobových písomných správach, prípadne v rozhovore so starými rodičmi, ktorí svoj život prežili v našom meste a jeho blízkom okolí.

ZUNGOV - hlučník, tiež hangócka - odvodnina z maďarčiny (hangos - znieť, zvučať, zuniet). Ide o pomenovanie vodohospodárskeho objektu - hradidla. Nájdeme ho na Sihoti, približne v priestore dnešného mŕtveho ramena rieky, za súsoším akademického sochára Júliusa Bartfaya s názvom Matka s deťmi. Vytvorili ho na hlavnom riečnom koryte a jeho hlavnou úlohou bola regulácia a odrazenie vody do mlynskeho náhonu. Ide o jednoduchú konštrukciu, vedenú naprieč korytom rie-

ky, ktorá pozostávala z betónového prahu na dne rieky, do ktorého boli ukotvené drevené piliere s drážkami. Medzi drážky sa vkladali hrubé dosky (fošne minimálnej hrúbky 5 cm). Vkladaním a vyberaním týchto dosiek medzi piliere sa regulovala

výška hladiny vody. Týmto sa vytvorila stena požadovanej výšky, pričom prebytočná voda gravitačne prepádala ponad stenu. Ručnú manipuláciu hradidlových polí umožňovala lávka so zábradlím po celej dĺžke objektu.

pokračovanie na 14. str.

Zungov...

dokončenie z 13. str.

Pri nižšom prietoku vody v rieke sa celé množstvo vody odrazilo do mlynskeho náhonu pre pohon mlyna. Pri dostatočnom, alebo zvýšenom prietoku vody prebytočné množstvo prepadalo ponad drevenú stenu a gravitačne dopadalo do rozšíreného koryta rieky. Pretekajúci vodný lúč dopadol pod hradidlo, kde v dôsledku dopadu na hladinu vyvolával hlasné zvenenie spolu s vodným vírom. Čím mohutnejší bol vodný lúč, tým intenzívnejšia bola zvuková kulisa, sprevádzajúca vodný opar. Časť mlynskeho náhonu sa využívala ako plaváreň. Na brehu náhonu v roku 1885 vybudovali drevené kabíny na prezliekanie a v roku 1890 tu zriadili aj službu plavčika s možnosťou výučby plávania. Prvým prevádzkovateľom plavárne bol Eduard Arnold, po ňom kúpalisko prevzal Pavol Košťál. Najstarší zachovalý výkresový dokument mlynskeho náhonu spolu s objektom hradidla pochádza z roku 1834 od merníka (dnes titul inžiniera) Jozefa Knoppa. Po týchto zariadeniach dnes už nezostala žiadna stopa. Zanikli reguláciou rieky Nitry, ako aj rozšírením športového areálu.

Poznámka: Zungov zvykli obyvatelia Nitry nazývať veľká hangôcka. Existoval aj druhý objekt nazývaný malá hangôcka, ktorý bol vyššie proti prúdu rieky pri Šášovskom (Šúchalovom) mlyne.

Ing. Štefan Košovan

Hostom Eva Hlaváčová

Centrum pre seniorov na Baničovej ulici v Nitre privítalo 28.februára herečku Evu Hlaváčovú na posedení s dôchodcami a členmi centra. Na stretnutí sa vytvorila dôverná, priam rodinná atmosféra, kde sa voľne a srdečne besedovalo o hereckom kumšte, o divadle a umení a v ne-

poslednom rade aj o súkromí pani Evy Hlaváčovej, ktorá sa okrem hereckej práce venuje aj poslaneckej práci. Všetci sme sa v prítomnosti jemnej ženskosti pani Hlaváčovej cítili veľmi príjemne a obohacujúco. a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

Katarína Bezáková

Blahoželanie k 50. narodeninám

Životné jubileum 50 rokov v marci oslávil PhDr. Miloš Bača, ktorý je 18 rokov členom redakčnej rady kultúrno-spoločenského mesačníka Nitra. Pri tejto príležitosti mu kolegovia poďakovali za jeho prínos pre rozvoj a obsahovú úroveň časopisu s viac ako 30-ročnou históriou. PhDr. Bača pôsobil aj vo funkcii zástupcu

prednostu Mestského úradu v Nitre a určité obdobie bol štátnym intendantom. Šesť rokov viedol mestskú kroniku. Na fotografii členovia mestskej rady Oľga Csákayová, Silvia Detvagiová, Anton Kretter, Miloš Dovičovič, Emil Vontorčík, chýbajú vedúca redaktorka Marta Rácová a člen Jozef Korec.

Foto: L. Synková

KAM V NITRE

Synagóga

Ulica pri Synagóge, koncertná a výstavná sieň,
tel.: 037/6525 320, 0907 790 298.

XXXV. Nitrianska hudobná jar

KONFRONTÁCIE - cyklus koncertov, spojených s výstavou Dvojhlas - Duetto /Táňa Žitňanová / malba a Marek Žitňan /socha vernisáž : 3. apríl 17.00, trvá do 2. mája

3. 4. (št) 18.00 PRESSBURGER QUARTETT

10. 4. (št) 18.00 VOKÁLNY KONCERT, Patrícia Solotruková, soprán/ Jana Borková, soprán/, Martin Mikuš, barytón /Peter Mazalán, barytón / Róbert Pečanec, klavírny sprievod

17. 4. (št) o 18.00 KOMORNÝ KONCERT, Československé komorné duo Pavel Burdych (ČR), husle / Zuzana Berešová, klavír

24. 4. (št) o 18.00 KOMORNÝ KONCERT

11. 4. (pi) o 16.30 Pietne spomienkové stretnutie k 66. výročiu deportácií nitrianskych židov do táborov smrti. Výkriky pamäti. Kompozícia slova a hudby, scenár a réžia: Zita Furková, účinkujú: Peter Šimun, Zuzana Krónerová, Zita Furková/členovia DIVADLA ASTORKA KORZO'90 a Katarína Zajacová - Černá, violončelo

13. 4. (ne) o 19.00 Jan Fabrický 's Overt Act Tour 2008 Exkluzívna jazzová formácia po prvýkrát v Nitre! J.Fabrický (CH/SK), drums / S. Rademacher (GER), bass / C. Orr (GB), guitar / A. Renggli (CH), keyboards

16. 4. (st) o 18.00 Koncert ľudových hudieb a speváckych skupín nitrianskych univerzitných súborov Ponitran a Zobor

22. 4. (ut) o 18.00 Má športovec aj dušu? Hostia: futbalista Lubo Moravčík, tréner basebalového tímu Apollo Bratislava David Phillips a ďalší. Diskusia o živote a prežívaní športovca, fyzickej a aj psychickej príprave, úlohe trénera a kouča, o skončení kariéry a popularite, o predzápasových rituáloch a spiritualite, o rodine a ďalších otázkach, ktoré im položíte.

STÁLE VÝSTAVY: Osudy slovenských židov - celoslovenská expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila, nitrianskeho rodáka žijúceho v Izraeli.

Prehliadky: ut: individuálne vstupy: 13.00 - 18.00, **st, št:** individuálne vstupy: 9.00 - 12.00, 13.00 - 18.00, **so, ne:** individuálne vstupy: 13.00 - 18.00. Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Nitrianska galéria

Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00.

REPREZENTAČNÉ SÁLY NG: Do 27.4. BARVY LAKY. Súčasná česká malba zo zbierky Richarda Adama, Wannieck gallery Brno. Kurátor: Vladimír Beskid

SALÓN NG: 31.3. - 4.5. Ladislav Švihel: Volanie rodnej zeme 2. Výstava z tvorby Ladislava Švihela usporiadaná k jeho životnému jubileu. Kurátorka: Marta Hučková

GALÉRIA MLADÝCH: 3. 4.-18.5. Viditeľný posun 2: Miesto činu. Peter Homola a Marko Horban predstavia svoj projekt, v ktorom sa pomocou inštalácií, fotografií a videí pohrávajú s vnímaním divákov cez pohľad nevidiacich. Kurátor: Omar Mirza

BUNKER: 3.4. Slávnostné otvorenie nového priestoru pre alternatívne umenie BUNKER.

10. 4. o 18.00 Julo Fujak (klavír, sláčiková basgitarra, objekty, spev). Koncert a workshop intuitívnej hudby. Periférne skladby a nepopulárne piesne, workshop intuitívnej zvukotvorby, videoprojekcia DVD J.B.Kladivo + Julo Fujak: Fluff modulation

AKTIVITY GALÉRIE

22.-24.4. Medzinárodný festival dokumentárnych filmov JEDEN SVET. Prehliadka dokumentárnych filmov z rôznych kútov sveta, ktoré sa zaoberajú problematikou porušovania ľudských práv, odkrývajú pozadie konfliktov, nahládzajú do života utečencov, ľudí žijúcich v nedemokratických režimoch, prezentujú život prírodných národov či problémy rozvojových krajín

1.4. o 18.00 Arteterapeutické reflexie výstav. Výtvarné reflexie s arteterapeutickým dosahom pod vedením Dany Kubalovej. Stretnutia sú určené pre každého, koľko zaujímajú výtvarné umenie a netradície umelecké prístupy. Každý prvý ut. v mesiaci, vstupné 50 Sk .

Ponitrianske múzeum

Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245, Otvorené denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00.

8. - 30.4. Výstava 220.výročie spisovnej slovenčiny. Súčasťou otvorenia výstavy bude spomienka na organizátora a mecena slovenskej kultúry Jozefa Ščasného. Vernisáž o 17.00 h

10.4. - 6.5. Výtvarná tvorba ľudí s mentálnym postihnutím. Krajská výstava výtvarnej tvorby a ručných prác ľudí s mentálnym postihnutím. Súčasťou vernisáže budú Dielničky od 11.00 do 12.30 h Ukážka tvorby mentálne postihnutých ľudí na Štef. triede pred múzeom.

Koncerty: 4.4. o 17.00 Koncert Súkromného konzervatória H. Madariovej v Nitre

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch, Sondy do hĺbín nitrianskeho dávnoveku.

Každý pondelok 14.30 h klub paličiek, čipky. Každú párnú nedelu o 10.00 h stretnutie členov Slov. num. spol.

Diecézne múzeum

Hradné námestie 7, 950 50 Nitra, 037/7721 747, otvorené mimo sezóny pi, so a ne 10.00 - 17.00.

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatik, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoveď toho istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík).

Slovenské poľnohospodárske múzeum

Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra, 037/65 72 573, otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Expozície: Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku, vývoj sejby, zberu a mlatby obilia, vývoj poľnohospodárskych strojov a hnacích agregátov, poľnohospodárske letectvo, história spracovania potravín.

Skazen: Mátotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osiv, voštinársky záboj, včeliny, vinohradnícky dom, salaše a senníky. Vstupné dospelí 20,- Sk, deti 10,- Sk.

Nitrianska úzkokolajná parná poľná železnica: Vozenie počas avizovaných podujatí návštevníkej sezóny. Posledný prehliadkový vstup o 16.00 h, vstupné dospelí 40,- Sk, deti 15,- Sk.

Malá galéria Akcent

Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, 0905 399 905

Do 14. 4. Maroš Poliak: „MR.GOTIK“. Výstava obsahuje najnovšie obrazy z rokov 2007 a 2008.

15. 4. o 18.00 Vernisáž Mária Machatová: OBRAZY. Výber z tvorby posledných rokov, rodáčky z Nitry. Obrazy – olejomalby zo Slovenska a južného Francúzska. Potrvá do 15. 5.

Misijný dom na Kalvárii

Misijné múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete. Na výstave si môžete prezrieť predmety pochádzajúce zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hláste vopred telefonicky.

Agrokomplex

AGROKOMPLEX - Výstavníctvo, Výstavná 4, Nitra 037/6522 989

17.-20.4. GARDENIA, 12. medzinárodná predajná výstava pre záhradníctvo, záhradkárov, priateľov bonsajov a kvetov

17. - 20. 4. ENVIRO. 13. medzinárodná výstava techniky a technológií ochrany a tvorby životného prostredia

17. - 20. 4. DOMEXPO. Postav si svoj dom

17.- 20.4. STONE - KOMPLEX. 4. medzinárodná výstava kameňa, kamenárstva, kamenárskych výrobkov, nástrojov, strojov a technológií

17.- 19.4. MLADÝ TVORCA. 16. predajná výstava výrobkov žiakov stredných škôl, stredísk praktického vyučovania a stredných odborných učilíšť

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra, 037/7721 577

3. 4. (št) 18.30 MODRÁ RUŽA. Veľká sála. PRED-PREMIÉRA. Klasická opereta; pilier slovenskej hudobno - dramatickej tvorby v netradičnom, priam felliniovskom javiskovom spracovaní. V príbehu nechýba veľká láska; intrigy a dramatická zápleтка. Ale ani honba za svetovým vynálezom a peniazmi. Divák ocení humor, švih a šarm operetného žánru, ktorý sa zo slovenských scén vytratil. V plnej kráse zaznejú slovenské šlágre ako sladké hojdanie sa na morských vlnách nostalgickej minulosti. Réžia J. B. BOX

4. 4. (pi) 18.30 MODRÁ RUŽA. Veľká sála I. PREMIÉRA.

5. 4. (so) 18.30 MODRÁ RUŽA. Veľká sála. II. PREMIÉRA.

7. 4. (po) 18.30 MODRÁ RUŽA. Veľká sála.

8. 4. (ut) 17.00 ČAS BARCHESU. Monodráma Evy Hlaváčovej. Stúdio.

8. 4. (ut) 18.30 MODRÁ RUŽA. Veľká sála.

9. 4. (st) 18.30 MODRÁ RUŽA. Veľká sála.

10. 4. (št) 18.00 MODRÁ RUŽA. Veľká sála.

11. 4. (pi) 18.30 HEDA GABLEROVÁ. Stúdio. 25. repríza Hra o mladej žene 21. stor. O slabostiach a pochybnostiach doby, ktorú žijeme. Moderný obraz zložitých vzťahov súčasnosti z pera nórskeho klasika svetovej literatúry. Réžia Svetozár Sprušanský. Vstupné 140 Sk.

12. 4. (so) 19.00 2+2 5. DAB hostuje v Jókayoho divadle v Komárne 70. repríza.

13. 4. (ne) 19.00 KRISTALOVÉ KRÍDLA. Veľká sála Priamy TV prenos z XI. ročníka oceňovania najvýznamnejších osobností Slovenska.

14. 4. (po) o 18.30 STATKY ZMÄTKY. Veľká sála.

14. 4. (po) o 18.30 MATKA. Stúdio Netradičný pohľad na intímny svet jemného rodinného pradiava. podoby lásky materskej, partnerskej, súrodeneckej. Vydajte sa s hrdinami príbehu na cestu do srdca a duši spútaných materskými citmi. Réžia: M. AMSLER Vstupné 180 Sk.

15. 4. (ut) 10.00 STATKY ZMÄTKY. Hľadanie prvkov aktuálnosti v správaní sa súčasníka, zápasiaceho s problémami vršenia majetku, poznačené dominanciou materálnej stránky pri uzatváraní partnerských vzťahov. Réžia Lubomír Vajdička Vstupné 200 Sk. 20.repríza Veľká sála.

15. 4. (ut) 18.30 **TVAR VEČÍ.** 25. repríza. Štúdio.

16. 4. (st) 10.00 **VEVERIČKY.** Veľká sála. Pôvodná rozprávka hra pre deti v pesničkami. Príbeh veveričky Veronky v pestrofarebnom svete Oriáškových kúpeľov, réžia Ján Uličiansky Vstupné 100 a 70 S.k

16. 4. (st) **OBRAZ.** Moravské divadlo Olomouc. Štúdio.

17. 4. (št) 10.00 **VEVERIČKY.** Veľká sála.

17. 4. (št) 18.30 **TESTOSTERÓN.** Veľká sála Komédia o tom, čo si muži myslia o ženách. Vylučne pánska spoločnosť na nezvyčajnej svadobnej hostine., kde náhle zmizla nevesta. Réžia Peter Mankovecký.

18. 4. (pi) 18.30 **TESTOSTERÓN.** 100. repríza. Predstavenie pre generálneho sponzora DAB.

21. 4. (po) 18.30 **PORTIA COUGHLANOVÁ.** Štúdio Čierna komédia s mysterióznou zápletkou. V titulnej úlohe Zuzana Kanáčová. Réžia M. Vajdička. Vstupné 230 Sk.

21. 4. (po) 19.00 I. AKO INA. DAB hostuje v Divadle Astorka KORZO 90. Bratislava.

22. 4. (ut) 18.30 **MODRÁ RUŽA.** Veľká sála.

23. 4. (st) 18.30 **MODRÁ RUŽA.** Veľká sála.

24. 4. (št) 18.30 **MODRÁ RUŽA.** Veľká sála.

25. 4. (pi) 18.30 **AGÁTA HLADÁ PRÁCU.** Veľká sála. Lahkosmiešna komédia zo súčasnosti s pesničkami. Píkaná dámska jazda v zložení K. Turjanová, Dolná, Pavláková, Kuffelová, Večerová, Ryniková, Greppelová, Trenklerová, Moravcová a ďalší. Réžia: Svetozár Sprušanský.

26. 4. (so) 18.30 **PIARGY.** Veľká sála. Hra na motívy poviedok Františka Švantnera, Margity Figuli a Dobroslava Chrobáka. Jednotlivé poviedky sa dajú zaradiť pod najrozličnejšie žánre - horor, rozprávku, podobenstvo, atď. Mieša sa svet reálny s fantastikou, javy pozemské s nadpozemskými a záhrobnými, veci všedné s magickými. Réžia Roman Polák. Vstupné 200 Sk.

29. 4. (ut) 19.00 **ADAM ŠANGALA.** DAB 110. repríza, DAB hostuje v Trenčíne.

30. 4. (st) 19.00 **ADAM ŠANGALA.** Muzikálové spracovanie románu L. N. Jégého. Veľkolepý divadelný zážitok o putovaní jedného Slováka svetom. Vstupné 350 Sk, 250 Sk, 200 Sk. DAB hostuje v Trenčíne.

Staré divadlo Nitra

1.- 4. 4. Staré divadlo na turné vo Francúzsku s predstavením **Snehová kráľovná.**

6. 4. (ne) 19.00 **ŠEŠT TANEČNÝCH HODÍN V ŠIESTICH TÝŽDŇOCH,** veľká sála, Divadlo Ungelt Praha.

8.-9. 4. (ut-st) 9.30 **HAVRAN Z KAMEŇA,** štúdio Tatra. Poetický príbeh o samote a hľadaní priateľstva, ktorý svojou magickou rečou odкрýva vypočítavosť a egoizmus ľudského pokolenia. Inscenácia pre deti od 6 rokov.

10. - 11. 4. (št-pi) 9.30 **BUDKÁČIK A DUBKÁČIK,** štúdio Tatra. Interaktívne predstavenie o tom, ako sa dve prasiatka vyberú do sveta a čo si nakoniec zo sveta prinesú. Určené pre deti od 4 do 9 rokov.

13. 4. (ne) 15.00 **BUDKÁČIK A DUBKÁČIK,** štúdio Tatra.
14. 4. (po) 19.00 **TERRA GRANUS,** Divadlo Potôň Levice, štúdio Tatra.

16. - 18. 4. (st-št-pi) 9.30 **HOBIT,** štúdio Tatra. Cesta za trpezlivým pokladom, na ktorej stretnete hobitov, trpaslíkov, škriatkov, Gluma, elfov a samozrejme draka. Pre deti od 6 do 15 rokov

20. 4. (ne) 15.00 **ČIN - ČIN,** štúdio Tatra. Veršovaný príbeh o milom, mladom a nezodpovednom vrabčiakovi Čimovi, ktorý sa rozhodne ožení aj napriek tomu, že svojej láske Činke nedokáže chytiť ani mušku. Pre deti od 3 rok.

22. 4. (ut) 9.30 **KOLKO JAHÓD RASTIE NA MORI?** štúdio Tatra. Hráv, vtipná a poetická inscenácia o tom, že nikto nie je dokonalejšie a ešte aj o tom, že skutočná fantázia nemá hranice. Pre deti od 4 rokov.

23. 4. (st) 9.30 **ZABUDNUTÝ ČERT,** veľká sála. Rozprávka na motívy známeho a jednoduchého príbehu o obstarožnom riekoľko storočnom čertovi Trepifjkslovi a poctivej, vynachádzavej a pracovitej babe Plajznerke o tom „že aj čert je iba človek!“ Inscenácia je určená pre deti od 4 rokov.

24. 4. (št) 9.30 **KOLKO JAHÓD RASTIE NA MORI?** štúdio Tatra. Hráv, vtipná a poetická inscenácia o tom, že nikto nie je dokonalejšie a ešte aj o tom, že skutočná fantázia nemá hranice. Pre deti od 4 rokov.

25. 4. (pi) 9.30 **HAVRAN Z KAMEŇA,** štúdio Tatra. Poetický príbeh o samote a hľadaní priateľstva, ktorý svojou magickou rečou odкрýva vypočítavosť a egoizmus ľudského pokolenia. Inscenácia je určená pre deti od 6 rokov

27. 4. (ne) 15.00 **HAVRAN Z KAMEŇA,** štúdio Tatra.

29. 4. (ut) 9.30 **ZABUDNUTÝ ČERT,** veľká sála.

30. 4. (st) 9.30 **KMOTRA SMŔT A ZÁZRAČNÝ LEKÁR,** veľká sála. Príbeh o bedárovi, ktorý sa vďaka svojej chudobe a novonarodenému 24. potomkovi vlastným kmotrom Smrti stane a s jej pomocou zázračne vylicí bohatého kráľa, chorého na úmor. Pre deti od 6 rokov.

Rezervácia vstupeniiek: produkcia@staredivadlo.sk, organizované predstavenia: 037/ 65 24 091, predstavenie pre verejnosť 65 25 003

Literárna kaviareň PARNAS

28. 4. o 19.00 **Hostky herečka SDN Agáta Solčianska a DAB Zuzana Moravcová,** štúdio Tatra

Literárny klub J. Jesenského

8. 4. (ut) 18.00 **Stretnutie s jubilanťou Evou Hlaváčovou,** členkou súboru DAB, štúdio. Pred stretnutím o 17.00 Čas barchesu - monodráma v podaní E. Hlaváčovej

17. 4. (št) 16.00 Stretnutie s jubilantom akad. arch. Ing. Ladislavom Švihelom, štúdio DAB

Literárny klub A. Bernoláka

8. 4. o 17.00 Otvorenie výstavy 220 rokov od kodifikácie spisovného jazyka Slovákov spojené s prednáškou PhDr. Márie Hlavatej na tému Aj v Dražovciach sa kula spisovná slovenčina. Beseda s hosťom Antonom Semešom, historikom a vážnym koncentračného tábora v Jáchymove. V Ponitrianskom múzeu na Štef. tr. 1.

Cinemax Nitra

Štyri sály kina CINEMAX NITRA, obchodno-zábavné centrum MAX Nitre, Chrenovská ulica 1661/30, Nitra, **Program na www.cine-max.sk**, tel.: 037/2861125.

Sála A (so, ne) 11.20, 13.45, , (št - str/vrátane vikendu) 16.00, 18.15, 20.30. **Sála B** (so, ne) 11.50, 14.00, (št - str/vrátane vikendu) 16.30, 18.40. **Sála C** (so, ne) 11.30, 13.30, , (št - str/vrátane vikendu) 15.30, 17.30, 19.30. **Sála D** 11.00, 13.20, , (št - str/vrátane vikendu) 17.00, 19.50.

Filmový klub pri UKF

Aula UKF, Tr. A. Hlinku 1

1. 4. o 19.00 Mulholland drive. David Lynch nás pozyva do sveta, kde sa sny menia na nočné mory a nádeje na prach... Ten svet sa volá Hollywood a svoje tajomstvá skrýva v akej krabici... (alebo žeby nie?). Lynchovská haluz je aj príbehom mladej herečky Betty, ktorá je plná viery, že dokáže rozlúštiť záhady hranice sna a ... skutočnosti. USA - Francúzsko, 2001, 146 min., 50,-Sk

7. - 9. apríla 2008 - FEBIOFEST 2008

7. 4. o 18.00 Martin Slivka - muž, ktorý sadil stromy. Celovečerný dokument **Martina Šulíka** nie je len spomienkou na jednu z najvýznamnejších postáv slovenského filmu a kultúry vôbec. Je to hlavne pokus poohliadať tajomstvo bohatého života a tvorby výnimočného človeka v podobe mozaiky doplnenej živými výpovedami a spomienkami pamätníkov z viacerých generácií a z mnohých okruhov života. (PREMIÉRA!, *Cyklus: Noviny slovenskej tvorby + CSE* Slovensko, 2007, 90, 50,-Sk

7. 4. o 20.00 Pusinky. Keď neprekročíš hranice, nedostaneš sa ďalej! Letná road movie s ladením smutnej komédie je príbehom o dospievaní troch čerstvých matulantiek. Driebčenský svet ukazuje režisérka **Karin Babinská** s neobvyklou priamosťou, plný komických situácií, zmätkov, sebaobjavovania, naivných nádejí i horkých sklamaní... (PREMIÉRA!, *Cyklus: Noviny českej tvorby + CSE*, ČR, 2007, 90, 50,-Sk

8. 4. Stratená dovolenka. Český cestovateľ Láda objavil v Švédsku kufor plný negatívov. Z tých vzniklo 756 fotografií neznámych turistov z Ázie. Napínať *dokumentárna detektívna esej* režisérky **Lucie Králové** pátra po tajomných turistoch a možno aj po povahe človeka...

Fotografie ožívajú a vracajú sa na miesta svojho vzniku. (PREMIÉRA!, *Cyklus: Noviny českej tvorby + CSE*, ČR, 2007, 97, 40,-Sk

8. 4. o 20.00 Václav. Václav je dedinský outsider, ktorý vo svojich 40 rokoch žije stále so svojou mamkou (**Emília Vašáryová**). Napriek tomu, že v ňom všetci vidia problematickeho hlupáka, v skutočnosti je aj citlivým a vnímavým dobrákom s chlapčenskou dušou. Nová tragikomédia **Jiřího Vejdělka**, v ktorej **Ivan Trojan** vystrája jednu vylomeninu za druhou. Ďalej hrajú: **Jan Budař, Soňa Norisová, Jiří Lábus, Petra Špalková, Zuzana Kronerová** a i. *Cyklus: Noviny českej tvorby + CSE*, ČR, 2007, 9 min, 60,-Sk

9. 4. o 18.00 OBČAN HAVEL. Zaujímajú vás scény z prezidentskej kuchyne? Dokument o významnom českom dramatikovi, spisovateľovi, disidentovi, bojovníkovi za ľudské práva a spoluzakladateľovi Charty 77 **Václavovi Havlovi**, ktorý vstúpil do vysokéj politiky. Nazriete do zákulisia rôznych chvíľ prezidentského obdobia tejto významnej osobnosti vďaka režisérovi **Pavlovi Kouteckému**. Po jeho tragickej smrti záverečný zostrih filmu zrealizoval režisér **Miroslav Janek**. (PREMIÉRA, ČR, 1994-2007, 119 min. 50,-Sk

9. 4. o 20.00 PERSEPOLIS. Animované rozprávanie o tom, čo všetko môže stretnúť obyčajné iránske dievča na štúdiách vo Viedni a o tom, že v skutočnosti sme si všetci podobnejší, ako si myslíme. Adaptácia iránskeho komiksu. (PREMIÉRA!, *Cyklus: Podoby animovaného filmu + CSE*, Francúzsko, 2007, 95 min., 50,-Sk

14. 4. o 18.00 SATURNO CONTROL. Súčasny taliansky film. Téma lásky, smrti a nevery uprostred skupiny priateľov. „Saturn v opozícii“ zrejme spôsobil niekoľko nešťastných náhod, ktoré nakoniec ukážu, že priateľstvo je silnejšie ako tragédia. Citlivý príbeh v réžii **Ferzana Ozpeteka** nechá diváka nahliadnúť do duší i domácností svojich rôznorodých postáv. (PREMIÉRA!, *Cyklus: CSE*, Taliansko-Turec.-Franc., 2007, 110 min., 50,-Sk

14. 4. o 20.00 MOTOCYKLOVÉ LÁSKY. 12 a pol tisíc kilometrov na motorke, v objatí žien, rumbly a vína... Ale tiež prerod obyčajného študenta medicíny na profesionálneho ochrancu práv... Brazílsky režisér **Walter Salles** vychádza z neutíchajúceho kultu revolucionára Ernesta Che Guevaru (**Gael García Bernal**). Základná príbehová kostra vznikla z jeho zápisok 7-mesačnej cesty po Južnej Amerike. *Cyklus: Zo života slávnych*, Arg., Chile, V. Brit., USA, 2004, 126, 50,-Sk

15. 4. o 19.00 SLEPÉ LÁSKY (+ štyri). Film o láskach, ktoré treba vidieť. Nahliadnutia do sveta štyroch nevidomych ľudí, ktorých osudy spája spoločná téma - láska. Film režiséra **Juraja Lehoteckého** je ľudsky úprimným zobrazením sveta nevidomych a súčasne citlivou a emocionálne mimoriadne silnou výpoveďou o ich najintímnejších citoch a pocitoch. (PREMIÉRA!, *Cyklus: Noviny slovenskej tvorby + CSE*, Slovensko, 2007, 77 min. + 16 min., 50,-Sk

Ako predfilm uvidíte novú slovenský krátky animovaný film **ŠTYRI** (réžia: **Ivana Šebestová**) o jednom príbehu z pohľadu štyroch žien. Jarné popoludnie roku 1937 dýcha nostalgickou atmosférou, obyvatelia ostrova sa prechádzajú po nábreží a očakávajú koncert populárnej speváčky. Prímorský vzduch sa mieša s parou lokomotív a škriekanim čajok... Predstavenia sa osobne zúčastnia a filmy uvedú tvorcovia animovaného i dokumentárneho filmu.

21. 4. o 18.00 PRÍBEH O UPLAKANEJ ŤAVE. Vyhľadnuté ťavie mláďatko je hrdinom tohto pozoruhodného absolventského filmu zo súčasného Mongolska. Nahliadnuté do sveta štvorgeneračnej pastierskej rodiny, ktorá žije v súlade s prírodou kdesi na juhu púšte Gobi, Čo človeku chýba, keď má čo jesť, je zdravý a prírasťky do stáda oviec, kóz i táv sú tiež uspokojivé? Hlboko ľudské rozprávanie tvorcov **Byambasuren Davaa**ovo a **Luigi Falorni**ho získalo filmu nečakaný medzinárodný ohlas. **PREMIÉRA!**, Nemecko - Mongolsko, 2003, 87 min., 50,-Sk

21. 4. o 20.00 IMPORT/EXPORT. Nový radikálny pohľad na súčasnú Európu očami režiséra **Ulricha Seidla**. Objavovanie podobností medzi mladou Ukrajinou, ktorá nájde prácu v bohatom Rakúsku a mladým Rakúšanom, ktorý odchádza na Ukrajinu montovať automaty na cukriky... Východ i Západ však skrýva ľudí rovnako osamelých i rovnako bezradných. *Cyklus: CSE, Rakúsko - Nemecko, 2007, 135 min., 60,-Sk*

22. 4. o 19.00 TÁTO KRAJINA NIE JE PRE STARÝCH. Najlepší film, najlepšia réžia, nejlepší adaptovaný scenár a nejlepší mužský herecký výkon vo vedľajšej úlohe - to sú len základné **oscarové** vé ocenenia, ktoré priniesol bratom **Coenovcom** ich nový film. Čo by ste spravili vy, keby ste v hlbokej pustatine našli hromadu mŕtvov a auto s kufrom plným drog a peňazi? Schopnosť odolávať pokušeniu a násilii, sebaobetovanie v mene lásky a viera v nádej, ktorá skutočne umiera ako posledná, a v komediálnom thrilleri o tom, že žiadna cesta úniku nie je bezpečná. *Cyklus: Filmové vavríny, USA, 2007, 122 min., 60,-Sk*

28. 4. o 18.00 KURZ NEGATÍVNEHO MYSLENIA. Komédia o depresiách? Debutujúci nórsky režisér **Bard Breien** pod vplyvom hnutia **Dogma** rozpráva čierneho-morný príbeh. Skupinka optimistických invalidov sa rozhodne rozptýliť muža, ktorý ochrnul po nehode. Zatrpknutý vozíčkar ich však všetkých vrhne do rovnakej depresie. **PREMIÉRA**, *Cyklus: CSE, Nórsko, 2006, 79 min, 50,-Sk*

28. 4. o 20.00 SEX A LUCIA. Príbeh plný telesnej vášne, bolestne hlboké lásky a krehkej mystiky. Vo filme je zjavný režisérovi (**Julio Medem**) originálny poetický pohľad na svet, pre ktorý je príznačná hra s predstavami a skutočnosťou a s logikou časovej postupnosti. Dôraz na osudovosť mení súkromný príbeh vášne, viny a od-

pusťenia na podobenstvo o zložitej previazanosti ľudských osudov. Vo vizuálne pôsobivej snímke hrá dôležitú úlohu aj zmyslovosť a zmyselnosť, symboly **Slinka** a **Mesiaca**, more aj idylická a pritom drsná krajina, ktorá sa stáva súčasťou rozprávania. **Španielsko, 2002, 128 min., 50,-Sk**

ZUŠ J. Rosinského

16. 4. Hudobno-interpretáčna súťaž Nitrianska lutna 2008, určená žiakom ZUŠ do veku 25 rokov (komorná hra). Súťažia žiaci ZUŠ Nitrianskeho, Trenčianskeho, Trnavského, Bratislavského a Žilinského kraja

25. 4. o 17.30 Koncert pedagógov a bývalých absolventov, nitrianska Synagóga

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037/6531 545, 7335 988, otvorené v prac. dňoch okrem utorka 10.00 - 17.00

VÝSTAVY

Do 4. 4. PLAGAT ROKA. Plagáty študentov SŠ s protidrogovou tematikou

Do 4. 4. Vesmír očami detí. Výtvarné práce detí MŠ, žiakov ZŠ a ZUŠ

Do 11. 4. - 9. 5. VÝŠIVKY. Výšivky členov krúžku z Nagyigmándu, otvorená v pracovné dni 9.00 - 15.00 miesto konania: Podzoborské kultúrne a informačné stredisko v Nitre

11. 4. - 9. 5. Výtvarné spektrum, výtvarné diela z krajskej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby, **vernissáž 11. apríla o 17.00**

Do 18. 4. TO SME MY. Fotografie Martina Rizmana o živote detí z Detského domova v Koliňanoch

PODUJATIA

2. 4. o 16.00 Výroba šibákov z vrbového prútia. Dielňa ľudových remesiel pre verejnosť

3. 4. o 9.00 Modelujeme zo slaného cesta. Tvorivá dielňa pre dospelých. Miesto konania: Fak. nemocnica Nitra

3. 4. - 4. 4. DETSKÝ JAVISOVÝ SEN. Krajská súťažná prehliadka detskej dramatickej tvorivosti, scénických miniatúr a divadla dospelých hrajúcich pre deti Miesto konania MsKs - Dom kultúry Šala

10. 4. o 9.30 DETSKÝ FESTIVAL LUDOVEJ HUDBY. Krajská súťažná prehliadka detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov

18. 4. o 17.00 HARMÓNIA ČLOVEKA S PROSTREDÍM Lektor: Ing. Norbert Synčák, Ing. Luboš Svoboda, Ing. Andrej Šándor

19. 4. o 10.00 ZÁKLADY ľudového tanca. Školenie choreografov a vedúcich detských folklórnych súborov

21. 4. o 9.30 RÉTORIKA, MODEROVANIE PODUJAŤÍ. Odborný seminár pre kultúrnych pracovníkov z obcí, lektor: PhDr. Marcel Oľšiak

23.4. o 16.30 PODPORA METABOLIZMU BYLINKAMI PRI DNE A REUME. Lektor: Ing. Július Haringa

54. Hviezdoslavov Kubín - súťaž v detskom prednese poézie a prózy (I.-III. kategória) **14.4., 16.4., 17.4. obvodné kola Nitra / KOS** v Nitre, **22.4. , obvodné kolo Vrábľa / ZŠ Síd. Lúky, Vrábľa, 24.4. obvodné kolo Zlaté Moravce / ZŠ Mojmirova, Zlaté Moravce**

30.4. obvodné kolo Šafa / Dom kultúry Šafa tvorivé dielne pre deti a mládež

2.4. a 7.4. o 14.00 Servitková technika

14.4. a 16.4. o 14.00 Výroba šibákov z vrbového prútia KLUBY

JOGA / každý po. o 16.30 / ut. o 8.20, 16.00, 17.30

RELAXAČNÉ CVIČENIA / každý ut. o 10.30

ŠACHOVÝ KLUB / každý ut. o 17.00

FOTOKLUB / 3.4. a 17.4. o 17.00

KLUB DIABETIKOV / 8.4. o 17.00

KLUB grafológie / 9.4. a 23.4. o 17.00

CENTRUM ZDRAVIA / 23.4. o 16.30

11.4. o 15.00 Stretnutie členov a hostí Českého spolku v Nitre

KURZY

7.4., 14.4., 21.4., 28.4. o 17.00. a 18.00 **ORIENTÁLNY TANEC I. a III. stupeň**

14.4. o 15.00 REKVALIFIKAČNÉ KURZY: KUCHÁR - ČAŠNÍK, opatrovatelstvo

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
Pravidelné podujatia :

Po 9.30 - 11.00 h úradné hodiny pre členov a sympatizantov MO MS

Ut každý páry 15.00-17.00 h stretnutia klubu filatelistov pri DM

Ut druhý v mesiaci 16.30 h zasadnutie výboru MO MS v Nitre

Št 16.30 h šachový klub

Št 13.30 - 15.00 h úradné hodiny pre členov a sympatizantov MO MS

Št 17.00 h stretnutie OZ ARCHA

Ne 15.00 h stretnutie OZ Archa

Nitrianska hviezdáreň

2.4. o 9.00 h Čo vieš o hviezdach? - okresné kolo (kvízová súťaž pre žiakov základných a stredných škôl)

3.4. o 17.00 h Zasadnutie astronomickej rady, o 18.00 h Astronómická poradňa

10.4. od 19.30 h Večerné pozorovanie oblohy pre verejnosť

23.4. o 10.00 h Čo vieš o hviezdach? - krajské kolo (kvízová súťaž pre žiakov základných a stredných škôl) Každú stredu a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h Exkurzie do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl. Návštevy treba vopred dohodnúť na č.t. : 037/6537449.

Vzdelávanie

10.-11. 4. III. medzinárodná vedecká konferencia Regióny - vidiek - životné prostredie 2008. Problematika regionálneho a miestneho rozvoja, vplyv podnikateľskej aktivity na rozvoj regiónov a sídiel. kongresové centrum Nitra

16.4. o 13.00 Didaktické hry a aplikačné úlohy vo vyučovaní matematiky na 2.stupni ZŠ. Vedecký seminár, teoretické východiská pre používanie didaktických hier **23.-25.4. Murár 2008.** Medzinárodná súťaž praktických zručností a odborných vedomostí v učebnom odbore Murár. Stredné odborné učilište stavebné, Nábr. mládeže Nitra

24.4. Deň študentskej vedeckej činnosti na SPU. Študentské vedecké odborné konferencie na šiestich fakultách SPU.

Koncerty

31.3. o 18.00 PKO Nitra. Slávnostný koncert s názvom Našmu jubilatovi. Uskutoční sa pri príležitosti významného životného jubilea Ladislava Švihela, riaditeľa Agrokomplexu - výstavníctvo v Nitre. V programe účinkujú sólisti opery SND, sólisti ľudových piesní: L. Vargicová, J. Fogašová, J.B.Mrenica, D. Laščiaková, P. Dvorský, M. Babjak, M. Lapšanský, O. Klein, skupina Rodokmeň a LH M. Dudíka a ďalší.

5.4. o 18.30 KYVADLO TOUR 2008. Koncert hudobnej skupiny DESMOD. Ako hosť sa predstaví skupina CHLNASKI. Predkapela METROPOLIS. Vstupné 250 Sk, vo deň koncertu 299 Sk. Mestská hala na Dolnočermánskej ulici.

11.4. o 19.00 Piaristický Kostol sv. Ladislava. **Spoločný koncert Speváckeho zboru slovenských učiteľov a speváckeho zboru Nitria**

Kluby dôchodcov

KD Chrenová - so sídlom Ul. Okánika č. 6, Nitra

KD Dolné Krškany - so sídlom KD Krškany

KD Staré mesto - Domino, Nitra

KD Čermáň - so sídlom Baničova č. 12

KD Klokočina - so sídlom Baničova č. 12

Centrum pre seniorov

CPS, Baničova č. 12, tel. 037/6925 510 - 11, otvorené po - pi: 9.00 - 17.00, so : 9.00 - 15.00

Zariadenie pre seniorov mesta Nitry, slúži na aktívne trávenie voľného času. Pre cieľovú skupinu občanov ponúka: stravovanie - obedy, knižnicu a čítareň, telocvičňu, počítače, internet, šachy, ručné práce, biliard, stolný tenis, denný stacionár, klubovú činnosť, spoločenské akcie, saunu, masáže, rehabilitácie, manikúru, pedikúru.

so: 9.00 - 15.00

po: 9.00 - 12.00 skupinové cvičenie - vedie p. Griesbachová
ut: 13.00 - 16.00 KD vedie p. Lietavová
 9.30 - 12.00 ručné práce - vedie Ing. Vašutová
st: 9.00 - 12.00 skupinové cvičenie - vedie p. Griesbachová
št: 13.00 - 16.00 KD vedie p. Lietavová
pi: 12.30 - 16.30 kurz PC - vedie Ing. Mošat
so: 13.00 - 14.00 kurz PC - vedie Ing. Mošat
po - pi: 6.30 - 17.00 služby Denného stacionára
po - pi: 11.30 - 12.30 možnosť stravovania v jedálni

Denný stacionár pre seniorov

Baničova č. 12, 949 11 Nitra. Prevádzková doba : Po - Pia: 6,30 - 17,00, 037/6925 518, 6925513

Denný stacionár pre seniorov na Baničovej ul. č. 12 v Nitre poskytuje opatrovateľskú službu s denným pobytom, poskytovanú seniorom žijúcim v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny. Títo im nemôžu poskytnúť potrebnú celodennú starostlivosť, ale nechcú ich umiestniť v Domove dôchodcov, resp. čakajú v poradovníku na umiestnenie do Domova sociálnych služieb. Opatrovateľská služba je tiež je určená seniorom žijúcim osamotene, s cieľom poskytnúť im kontakt s ľuďmi a vyplniť voľný čas.

Sociálny taxík

Poskytovanie prepravnej služby sociálnym taxíkom na území mesta. Táto služba je určená seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom s obmedzenou hybnosťou a imobilným občanom, ktorým preprava spôsobuje problémy. Vďaka sociálnemu taxíku sa táto skupina občanov môže bezpečne, včas a finančne prístupne dopraviť do nemocnice alebo k príbuzným. Na zdravotné vyšetrenia, ošetrovania a rehabilitačné úkony musia byť jazdy objednané dopredu na telef. čísle 650 21 45.

Linka sociálnej pomoci

Na bezplatnom telefónnom čísle 0800 134 513 v po, str, a pi, vždy od 9. do 11.00 h - sociálne poradenstvo pre občanov v sociálnej núdzi - usmernenie pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci. Informácie poskytujú zamestnanci odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Klub náhradných rodín NÁVRAT

Stretnutia v každý druhý piatok v mesiaci o 17.00 h v priestoroch Diecéznej katolíckej charity na Samovej 6.

Detská linka pomoci

Máš problém, ubližuje ti niekto, potrebuješ sa niekomu zdôveriť, ale nemáš komu? Nikto sa nedozvie, že si na linku volal(a), ani čo si povedal(a), pokiaľ nebudeš chcieť

inak. Za hovor na linku 0800 100 444 neplatíš. Volaj počas prac. dní od 14. do 20.00 h

Centrum tiesňového volania

Štefanikova 60, tel: 037 6502145

Poskytujú náramky pre starých osamelých ľudí. Senior linka, sociálny taxík, centrum tiesňového volania

Materské centrum Klokanček

v Komunitnom centre na Nedbalovej 17 - Klokočina

otvorené: po - št: 8.00 - 13.00 a 14.00 - 19.00

pi: 8.00 - 13.00

po: 9.00 - 9.45, 10.00 - 10.45, Cvičenie pre detičky

17.00 - 18.00 Kalanetika - spoločenská sála

ut: 10.00 - 10.45 Spievame pri gitare s deťmi

15.00 - 18.00 Učíme sa hrať na gitare pre školákov

17.30 - 19.30 Tai-chi spoločenská sála

št: 17.00 - 19.00 Stolný tenis pre žiakov

pi: 9.00 - 10.00 Brušné tance

10.00 - 11.00 Výtvarné kúzieľne s deťmi

10.00 - 11.00 Výtvarné tvorivé dielne pre mamičky

Pohotovostné služby lekární

1.4. (ut) Lekáreň u Valentína, Dlhá 2, tel: 74 17 002

2.4. (st) EDITA, Štefanikova tr. 84, tel: 65 22 881

3.4. (št) Lekáreň na Farskej ul. 10, tel: 65 22 344

4.4. (pi) Galípea, Mostná 26, tel.: 77 31 386

5.4. (so) Lekáreň na Štúrovej 38, tel: 65 25 670

6.4. (ne) Lekáreň U Sv. Márie, Farská 39, tel.: 63 23 235

7.4. (po) Lekáreň Chrenová, Fatr. 13, tel.: 65 34 736

8.4. (ut) Lekáreň Zdenka, Hornočerm. 4, tel: 7753 288

9.4. (st) Lekáreň Klokočina, Hviezdosl. 1, tel: 63 16 995

10.4. (št) Nádej, Štefanikova 52, tel: 65 26 676

11.4. (pi) Lekáreň na Štúrovej 38, tel: 65 25 670

12.4. (so) Lekáreň na Sládkovičovej 11, tel: 74 12 301

13.4. (ne) Lekáreň u Sv. Márie, Farská 35, tel: 63 23 235

14.4. (po) Lekáreň na Párovskej 14, tel: 65 03 679

15.4. (ut) Lekáreň na Hviezdoslavovej 1, 77 30 408

16.4. (st) Lekáreň na Štúrovej 38, tel: 65 25 670

17.4. (št) Pri hvездárni, Fatranská 1, tel: 65 37 519

18.4. (pi) Radlinka, Radlinského 7, 63 13 168

19.4. (so) Pharmacum HM Tesco, , tel: 65 14 010

20.4. (ne) U Sv. Márie, Farská 35, tel: 63 23 235

21.4. (po) Lekáreň Tília, Vystavná 6, tel: 65 37 040

22.4. (ut) Lekáreň u Sv. Rafaela, Štefán 34, tel: 6525317

23.4. (st) Lekáreňkára u Valentína, Dlhá 2, tel: 74 17 002

Mestská poradňa zdravia

Štátny ústav zdravia, Štefanikova trieda, Nitra

Tel.: 037/ 6524 501 - 3, kl. 233 denne od 8.00 - 15.00 h

Poradňa dojčenia - každ. stredu 14.00 - 15.30 h

Poradňa zdravotného životného štýlu - každ. stredu 9.00 - 12.00 h (priestory Klientkeho centra MsÚ Nitra) - poskytujú študenti Katedry ošetrovateľstva UKF (zadarmo

meranie krvného tlaku a hladiny tuku (v krvi). V rámci SZU Nitra je v prevádzke Poradňa zdravia zameraná na poradenstvo k zdravému životnému štýlu, na rizikové faktory civilizačných ochorení (srdcovocievne, nádorové ochorenia, metabolické ochorenia). **Náv. hodiny denne od 7.30 - 8.30 h a od 14.00 - 15.30 h.**

Poradňa dojčenia

Pozývame vás do Poradne dojčenia v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva na Štefánikovej ul. 58 (vilka A) v Nitre, každú stredu od 14.00 - 15.30, kde vám poskytneme rady v príprave na dojčenie vášho dieťaťa. Priamy telefonický kontakt 037/ 6560425 (volať v čase od 14.00 - 15.30 každú stredu) alebo 0907/670208 - kedykoľvek. Kontaktujte: MUDr. Borguľová, doc. PhDr.Boledovičová, PhD., tel č. 0907 670 208.

KNIŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62: po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie, **Samova 1**, tel. 651 98 87: po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoflatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), vyše 400 titulov periodik a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých. V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Ul. Fraňa Mojtu č. 18 i v pobočke na Klokočine.

V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Ul. Fraňa Mojtu i v pobočke na Klokočine. V apríli navštívia knižnicu a budú besedovať s čitateľmi Prof. PhDr. Matúš Kučera, DrSc., historik, odborník na stredoveké dejiny, vysokoškolský pedagóg, Peter Holka, spisovateľ, dramatik a publicista, autor literatúry pre deti a mládež, Mgr. Peter Bakay, grafológ a pobočku na Klokočine Mgr. Peter Poliak, astronóm, pracovník Nitrianskej hviezdárne pri SÚA v Hurbanove. Pre školy budú pripravené podujatia zamerané na ochranu prírody, poznávanie mesta Nitry, oboznámenie sa s repertoárom prvej dáme svetového jazzu Elly Fitzgerald a počas celého mesiaca budú organizované podujatia v rámci súťaže Čítajte s nami.

Podujatia sú poväčšine určené pre organizované skupiny zo škôl všetkých stupňov a druhov. V prípade záuj-

Šport

2. 4. o 17.00 Bežecká liga. IX. ročník Mestský park na Sihoti. Organizuje Bežecký spolok v Nitre

2. 4. o 15.00 Aerobic maratón. VI. ročník súťaže pre cvičencov komerčného aerobiku, veľká telocvičňa PF UKF v Nitre

18. 4. o 13.00 Za jarnou krásou Zobora. Jarná vychádzka na Zobor. Organizuje Senior centrum Baničova ul.

19. 4. o 10.00 MINI - CYKLO. Športovo – dopravná súťaž pre deti zo sídliska Chrenová. Miesto konania: CVČ Chrenová

28. 4. Orientačný beh. Majstrovstvá okresu ZŠ a SŠ. CVČ Domino

29. 4. Priateľská kolkárska súťaž medzi ŠK SCORPIONI Nitra a pedagógmi Špeciálnej ZŠ internátnej v Nitre-Čer-máni. Miesto: Tenis club SPU – AX Výstavníctvo Nitra

mu si treba dohodnúť termín osobne alebo telefonicky na hore uvedených číslach.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: 037/ 79 10 211 Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychologické prístupná pre verejnosť. **Výpožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h**, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk

Univerzitná knižnica UKF

Javorová 12, 949 74 Nitra, tel., fax: 037/73369 77, www.lib.ukf.sk.

Akademická knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov.

Otváracie hodiny: výpožičné odd. Javorova ul. 12.: po-št: 9.00 - 18.00 h, pi: 9.00-16.00, so: 8.00 - 13.00 h **študovňa Javorova ul.:** po-št 8.00 -18.00, pi: 8.00-16.00, so 8.00 -13.00

študovňa ŠD Zobor: po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa FF Hodžova ul.: po: 10.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa Kraskova ul.: po-pi: 8.00.-16.00

NISYS

Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr. 1, Nitra
INFOTEL: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...,
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopírovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: : po - so 7.30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15- deťom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: : po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: : po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur., Čermán: 8.30; 9.30 a 11.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janíkovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynárce: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: - ne 11.00 h, str 18.00 h, v každý prvý pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Oznam pre darcov krvi

Pracovisko Národnej transfúznej služby SR v Nitre oznamuje odberové hodiny počas pracovných dní: po, str, št, pi 6.30 - 12.00, ut 6.30 - 17.00
Darovať krv môžu zdraví ľudia vo veku od 18 do 65 rokov, ktorí majú aspoň 50 kg. Súčasne ich upozorňujeme, že na odber nemusia prísť hladní, stačí sa len vyvarovať mastným jedlám a alkoholu. Mesto Nitra podľa cenového výmeru 1/2005 v zmysle § 20, ods. 5 zákona c. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov určilo na linkách mestskej autobusovej dopravy cenu cestovného za jednotlivú cestu pre držiteľov najmenej ZLATEJ JANSKÉHO PLAKETY na 2 Sk. Platí to pre lístok zakúpený u vodiča aj pre EZCK. Pre poskytnutie zľavy si treba zakúpiť „kmeňovú kartu“.

Kostol sv. Imricha, Štitáre: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: st - pi 16.30; ne 8.00, 11.15 h

Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10. www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h na Nitrianskej ulici č. 21

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvinským kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, ut 18.30, ne 9.30, 16.00

Jubilanti v roku 2008

V APRÍLI 2008 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: doc. Ing. Ján Bača, Ludmila Bujnová, Apolónia Cviková, Silvester Čermák, Marie Čičová, Anna Demanková, Ernestína Drábiková, Elena Drotosová, Augustín Ecker, Helena Gašparíková, Barbora Haláková, Zdenek Hetmer, Vladislav Horňáček, PhDr. František Horňák, Gizela Hubinská, Pavol Jelenák, Emília Juríková, Emil Jurkovič, Ján Maniaček, Ing. Michal Melicher, Mária Mesárová, ing. Aurel Slamečka, Angela Stančíková, Anastázia Stodolová, Hedviga Uharková, Július Uváček, Helena Vargová, Angela Verešová, Flóra Vlárská, Helena Záhorcová, Dr. Juraj Zima, Jozef Zigrai

80 ROKOV: Mária Antalová, Alžbeta Beneová, Stanislav Beno, Anna Brezinová, Irena Brštiaková, Ing. Valéria Dudášová, Jolana Halásová, Mária Horáková, Helena Hucíková, Ferdinand Karner, Dezider Koňa, Emília Lipková, Zuzana Maczvaldová, Jozef Pánek, Otto Paulík

85 ROKOV: Ignác Adamka, Eleonóra Bartfayová, Ján Borovský, Mária Černáková, Ružena Činčurová, Ján Jakubík, MUDr. Ján Kollárik, Olga Miklošková, Anna Naništová, Ing. Eduard Omelka, Helena Pekariková, Mária Pilková, Bernardína Pillajová, doc. PhDr. Ludmila Šulganová, Magdaléna Vilemová

90 ROKOV: Johana Bitterová, Jozef Blažek, František Štefanka, Ing. Pavel Vážan, JUDr. Gejza Višňovský

91 ROKOV: Karol Fraňo, Alžbeta Kaplanová, Verona Szabóová, Rozália Tóthová, Magdaléna Všeteczková

92 ROKOV: Rudolf Ďuriš, Mária Križanová, Karol Trup

93 ROKOV: Katarína Čergetová, František Martiška, Michal Šimko,

94 ROKOV: František Bakács

95 ROKOV: Jolana Kotorová, Hedviga Scheerová

96 ROKOV: Helena Hlobenová, Mária Šúrová

V MARCI 2008 oslávil významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Benedikt Bajla, Ondrej Baráth, Jarmila Benceová, Elena Bérešová, Ján Bihari, Jozef Botka, Július Czakó, Ing. Jozef Čalkovský, Emília Dubajová, Jozefa Fancovičová, Ing. Ján Fecák, Anna Francistyová, Františka Gerháthová, Štefan Gerší, Rudolf Haček, Viliam Halmo, Július Ivančík, Veronika Jedličková,

Matej Jurák, Etela Karkošová, JUDr. Ludmila Kochová, Jozef Konečný, Lídia Košecká, Ing. Imrich Krcho, Viola Kučerová, Gabriela Libová, Priska Luprichová, Olga Mandalová, Mária Melegová, Edita Mičová, Alžbeta Mináriková, Viliam Nosáf, Valéria Ondrušková, Albína Pavelková, Vojtech Počík, Arnošt Pospíšil, Ing. Jozef Potančok, Jaroslav Saferth, Eva Slobodová, Júlia Svateníková, Anna Šerfözová, Ing. Miroslav Škultéty, doc. Ing. František Špánik, Jozefína Šubová, Jozef Tibenský, Anna Vachtlová, Gabriela Vargová, Hedviga Vičanová

80 ROKOV: Monika Bellová, Jozef Berky, Teodor Bunger, František Čagala, Mária Francúzová, Mária Gábrišová, Júlia Haverová, Mária Chovancová, Helena Karabinová, Ján Kmeto, Miroslav Kohout, Mária Kovalíková, Veronika Lorinczová, Štefánia Madová, Alžbeta Merková, Valéria Pecková, JUDr. Ing. Jozef Podolan, Miroslav Rojko, Veronika Sládečková, Milan Soviš, Emil Stecker, Júlia Sýkorová, Albína Szullanyiová, Bohumír Šíp, Ján Škorec, Mária Štadániová, Jozef Tonkovič, Pavel Vágai, Magdaléna Zentková, Anna Zetochová, Štefan Žák

85 ROKOV: Jozefína Bobeková, Helena Fridrichová, Anna Havelková, Zlatica Hubinská, Ondrej Ilavský, Valéria Janegová, Irena Kollárová, Mária Kováčová, Albína Kunová, Helena Laurinská, Karol Lučan, Anna Marková, Matej Muzika, Vojtech Nány, Lenka Ormisová, Alžbeta Panovová, Karolína Pernická, Margita Poláková, Jozef Sládeček, Anna Steinerová, Juraj Štefánik, Rudolf Šumichrast, Helena Turiaková, Ludovít Zaujec

90 ROKOV: Alžbeta Domanická, Zoltán Duška, Jozef Golas, Andriana Kányiová, Alžbeta Konečná, Mária Láziková, Margita Wildová

91 ROKOV: Mária Očenášová, Mária Sládečková, **92 ROKOV:** Margita Havránková, **93 ROKOV:** Anna Antalíková, Mária Benková, Štefan Beňo, **94 ROKOV:** Rudolf Holec, Terézia Hrnková, Anton Uher, **96 ROKOV:** Helena Beňová, Anna Sihlovcová, **97 ROKOV:** Helena Sovičová

Spresnenie: Slovenské príslovie hovorí, že „Kto robí, robí aj chyby“. A to platí pre nás. V médiách sú títo prehršky obzvlášť viditeľní. I nám sa stalo, že sme minulý mesiac dostali neaktuálne predlohy jubilantov. Marcovým jubilantom sa ospravedľujeme.

Odišli spomedzi nás

V mesiaci FEBRUÁR 2008
nás opustili títo občania mesta Nitra:

Jozefína Bóriková, 84-r., Železničiarska 52
Mária Chovancová, 86-r., Sitnianska 2
Mária Klenková, 48-r., Čajkovského 14
Antónia Lukáčová, 72-r., Štefánik. tr. 76
Ladislav Čurgali, 58-r., Vikárska 3
Mikuláš Kondrád, 84-r., Sitnianska 1
Hana Nikolová, 84-r., Železničiarska 52
Blažej Hruz, 58-r., Wilsonovo nábrežie 20
Prof. Ing. Ján Fecenko, 73-r., Tehelná 34
Johanna Járeková, 90-r., Na Predmostí 4
Ing. Ivan Šimonides, 54-r., Novomes. 37
Veronika Hasillová, 57-r., Benkova 14
Veronika Djobeková, 81-r., Železnič. 10
Štefan Malík, 78-r., Partizánska 38
Pavína Mojtová, 94-r., Kmetkova 11
Vojtech Smida, 49-r., Rozmarínová 8
Mária Milkovičová, 80-r., Biovetská 21
František Moravčík, 68-r., Chotárna 11
Helena Bednářová, 85-r., Považská 14
Helena Ratulovská, 85-r., Hodžova 52
Lýdia Trnková, 80-r., Jurkovičova 1
Štefan Direš, 53-r., Borodáčova 1
Etela Padyšáková, 69-r., Bizetova 1
František Sklenár, 79-r., Štefánikova tr. 16
Štefan Slivka, 87-r., Nitra

Rozália Vikovičová, 82-r., Novomes. 11
Helena Vojenčiaková, 88-r., Hollého 9
Lucia Chudá, 22-r., Na Hôrke 26
Peter Chrenák, 59-r., L. Okánika 4
Mária Martišková, 93-r., Horná 2
Ivan Németh, 48-r., Nitra
Dr. Ludovít Szilva, 72-r., Hlboká 5
Ján Myslívec, 77-r., Partizánska 29
Anton Bánovský, 64-r., Hanulova 41
Františka Kovariková 72-r., Mikovíniho 4
Štefan Járek, 85-r., Široká 25
Augustín Malovec, 83-r., Kalinčiakova 2
Peter Balko, 75-r., Metodova 53
Dušan Baboš, 45-r., Nitra
Karol Borí, 63-r., Schurmannova 1
Anna Amešná, 83-r., Hlavná 91
Valentín Kákoš, 80-r., Svätourbanská 6
Ida Windischová, 76-r., Schurmannova 19
Štefan Bardoň, 53-r., Štúrova 67
Luboš Gregor, 21-r., Dunajská 22
Mária Hajdu, 85-r., Dolnočermánska 62
Alžbeta Titková, 88-r., Bizetova 14
Jozef Arpáš, 72-r., Vikárska 7
Július Holeš, 74-r., Železničiarska 52
Helena Korgová, 91-r., Považská 14
Ing. Rudolf Šiška, 92-r., Vansovej 21
MUDr. Eugénia Filová, 78-r., Lomnická 12
Ernest Motus, 82-r., F. Mojtú 20
Ing. Vladimír Slávik, 81-r., Brezová 9
František Šustek 88-r., Gorazdova 2
Judita Lisuová, 66-r., Wilsonovo nábr. 52
Mária Masaryková, 87-r., Železnič. 52

POVEDALI SI „ÁNO“

Vo februári 2008 sa na spoločnú cestu životom vybrali
tieto snúbencké dvojice

2. februára: Peter Šiška z Nitra a Hana Schneiderová z Čakajoviec, Tomáš Vondrák z Topoľčian a Jana Lučanská z Práznoviec, Juraj Radulov a Klaudia Baranová, obaja z Nitra, Michal Klementík z Nitra a Lubica Ťapušová z Veľkého Lapáša, Róbert Duchoň a Ing. Jana Poljaková, obaja z Nitra, Martin Urcikán z Nitra a Ludmila Andočová z Babindolu, Andrej Repár a Zuzana Zelovičová, obaja z Nitra, Ladislav Németh z Golianova a Zuzana Hlinková zo Zbehov, Miroslav Matyo z Nitra a Ing. Zuzana Bedeová

z Výčap - Opatoviec, Miroslav Jaroš z Nitrianskych Hrnčiaroviec a Katarína Halásová z Nitra

14. februára: Roland Sečkář z Bratislavy, Nového Mesta a Andrea Švecová z Nitra.

23. februára: Jaroslav Koščálik a Irena Zatková, obaja z Nitra, Ing. Róbert Supuka a PaedDr. Nina Golasová, obaja z Nitra, Marian Svitač a Monika Molnářová, obaja z Nitra, Milan Dian a Jana Kupčová, obaja z Nitra

27. februára: Peter Damborský a Anna Vargová, obaja z Nitra

Rozhovor so správkynňou Nitrianskej komunitnej nadácie Lubicou Lachkou

Podpora mesta nás zaväzuje

Nadácie, dobrovoľníctvo a filantropia sú pre mnohých ľudí pojmy ešte stále neznáme. Správkynňa Nitrianskej komunitnej nadácie (NKN) Lubicou Lachká začínala na tomto poli pôsobiť v období, keď sa o nadačnom sektore nehovorilo a nevedelo. Napriek tomu vytrvala, stala sa spoluzakladateľkou Nitrianskej komunitnej nadácie.

Bola to ťažká cesta presvedčiť v začiatkoch ľudí, že peniaze, ktoré vložila do nadácie sa nestratia, ale prospejú dobrej veci?

Nebolo to jednoduché. Celý mimovládny sektor na Slovensku bol založený na know-how zo zahraničia. Za 40 rokov vlády komunizmu tu nič takéto nebolo. Museli sme sa všetko naučiť, aj to, akým spôsobom tretí sektor vybudovať i ako získavať financie. V tom období som pracovala ako riaditeľka nitrianskej pobočky organizácie SAIA - SCTS (Slovenská akademická informačná agentúra - servisné centrum pre tretí sektor). Mojou úlohou bolo pomáhať budovať kapacitu mimovládnych organizácií v Nitrianskom kraji rôznymi formami. Školila som lídrov mimovládnych organizácií, učila som ich, ako písať projekty, grantové žiadosti ... Keď si to tak dnes uvedomím, mimovládny boli na Slovensku prvé, ktoré sa učili písať projekty. Práca v SAIA - SCTS bola dynamická a rôznorodá. Umožnila mi vytvoriť si osobné kontakty s mnohými zaujímavými ľuďmi z mimovládneho sektora. Okrem iného som sa zoznámila aj s lídrami komunitných nadácií, ktoré v tom ob-

dobí už pôsobili napr. v Banskej Bystrici alebo v Trenčíne.

Kto vám to všetko pomohol rozbehnúť ?

V Nitre nám pomohol rozbehnúť vytvorenie komunitnej nadácie Juraj Mesík z Banskej Bystrice. Priznám sa, že myšlienka vytvoriť komunitnú nadáciu aj v našom meste sa mi okamžite zapáčila a prisľúbila som, že Nitru v tomto smere zmobilizujem. Začiatky sa krútili okolo aktívnych ľudí, ktorí pracovali z nezištných dôvodov. Postupne sa prelamovali ľady, no pretože dôvera verejnosti bola dlhodobo veľmi slabá, všetko sa neskutočne vlieklo.

Naozaj to bolo až také ťažké?

Borili sme sa s veľkou nedôverou. Náš zahraničný darca dal podmienku, ktorá znela: „Dobre, môžete získať financie z nášho grantu, ale najskôr si musíte získať domáci finančný zdroj ...“ A tam bol kameň úrazu, pretože jediný veľký darca, ktorého sme mohli osloviť, bolo mesto Nitra. Argumentovala

som, že nemusia mať obavy poskytnúť nám financie. Poslanci sa však obávali, že zneužijeme ich dôveru. Chápala som ich obavy, veď nešlo o malú sumu, ale o 300 tisíc korún. Našťastie, s pomocou v tom čase viacerých nám naklonených poslancov sa to v MsZ podarilo odhlasovať a nakoniec nám peniaze prišli na účet. Uvedenú skutočnosť sme okamžite spolu s projektom deklarovali v zahraničnej nadácii a tá nám do mesiaca poslala ďalšie peniaze.

Ktorá zahraničná nadácia vás podporila?

Ako prvá nás podporila NOS - OSF. Neskôr to bola Nadácia Ekopolis. Od nich sme dostali dlhodobejšiu podporu, ale aj oni nás upozorňovali - máte 3 roky na to, aby ste sa postavili na nohy. Hľadajte si miestne zdroje!

Dôležité bolo zvoliť si rozvázných ľudí do správnej rady. Takých, ktorých verejnosť pozná a dôveruje im.

Takých sme aj našli a povieme, že nám pomohli otvoriť dvere k niektorým darcom. Prvým predsedom správnej rady bol Robert Plevka, ktorý neskôr, z časových dôvodov odstúpil. Dnes je predsedníčkou Daniela Gundová (riaditeľka Krajského osvetového strediska). Členmi správnej rady sú Ivona Fraňová, Michal Ambróz, Bronislav Tomka, Emília Domanová, Jozef Weber a za Mesto Nitra sú členmi poslanci Marek Duran, Štefan Juhás, Ján Vančo a Olga Csákyová.

S ktorými darcami máte najlepší spoluprácu?

Veľmi dobrú spoluprácu máme už dlhodobo s firmou BRA-

MAC - strešné systémy, s.r.o. V manažmente firmy pracujú štedrý, žičliví ľudia, skutoční filantropi, ktorí majú záujem o to, čo podporujú a z výsledku sa aj tešia.

Pri Nitrianskej komunitnej nadácii máte aktívny Klub darcov. Koľko má dnes členov?

Program Klub darcov existuje už štvrtý rok. Ide o jedinečnú iniciatívu, ktorá spája ľudí ochotných podporiť svoje mesto a región. V minulom roku sa do programu v rámci nášho regiónu zapojilo 33 osobností a menších organizácií. Tento program zároveň umožňuje, aby darcovia nezostávali v úlohe pasívneho pozorovateľa, ale aby spoločne rozhodovali o tom, ako sa ich financie použijú.

Dá sa povedať, že sme sa postupom času posunuli vo vnímaní dobrovoľníctva - darcovstva?

Myslím si, že sa ešte stále posúvame. Ale ani v Kanade to nešlo hneď a naraz. Vo Winnipegu založili komunitnú nadáciu už v roku 1921. Veľmi pomaličky rástli, ale možno práve preto je to dnes také stabilné. U nás už ani nie je problém v tom, že by ľudia nemali peniaze, skôr je to otázka dôvery. Veď v porovnaní s inými časťami sveta nie sme chudobnou krajinou a naša ekonomika neustále rastie.

Ktoré vaše programy sú mediálne najúspešnejšie?

Mediálne sa vynikajúco uchytil program „Aby ľudia ľudom pomáhali“. Pripravujeme už jeho 3. ročník. Aj tohto roku chceme jeho realizáciu opätovne spojiť s festivalom Divadelná Nitra. Veľmi dobrá je aukcia výtvarných diel, ktorá sa uskutočnila 5- krát.

Ludmila Synaková

Mladá tvorba

Naša krajina je známa zvýšeným výskytom talentovaných ľudí na kilometer štvorcový. Vynikáme nekonečnou množinou nadaných hudobníkov, spevákov, tanečníkov, hercov, maliarov, spisovateľov i básnikov... Vo výpočte rôznych umeleckých smerov by sme mohli pokračovať. Iste, je to i zásluha základných umeleckých škôl, ktoré mladé talenty zachytia ešte v ranom štádiu a popracujú na ich umeleckom raste. V dnešnom čísle kultúrno-spoločenského mesačníka uverejňujeme ako prvé práce talentovaného básnika Petra Kormanu, 17-ročného študenta Gymnázia na Golianovej ulici v Nitre. Máte i vy niekde v zásuvke schované prvotiny? Venujete sa básnickej tvorbe už dlhší čas? Pošlite nám svoje práce. V spolupráci s odborníkmi posúdime ich umeleckú úroveň a najlepšie uverejníme.

Môj rodný kraj

*Slovensko môj rodný kraj
oddaný mu zostáva.*

*Nie na chvíľu, ale nastálo,
Slovensko z popola nevstalo,
lež vzišlo z útrobov krás,
Slovensko! Ty kraj náš!*

*Slovensko si ako rieka,
V ktorej sto krás žblnkoce.
Moje srdce tebe oddano
Navždy v hrudi tľkoco.*

*Srdce bije pre tvoje krásy,
bije pre teba dcéry Sláva,
bije verne, oddano, navždy.
Slovensko! Nech ti je sláva!*

*Slovensko! Ty malebný kraj,
pocítil si oheň vraj.
Nielen raz, ale viacej
jeho pary pekel vriacej.
Viem, mal si aj namále,
nezvykaj si líhať stále
na najkrajších listoch vavrínu.
Musíš pocítiť aj ružu, bodliáč.
Nepokúšaj! Začni v srdci,
očiach
ospevovať krásnu Marínu!*

*Slovensko! Pre teba
moje srdce bije,
moja láska k tebe nikdy
v hrudi nezhnie.
Aj ty sa tejto myšlienky zastávaš.*

*Moje srdce Slovensko,
v očiach to rodný kraj.*

Kam spejeme?

*Kam spejeme?
Kam speje tento svet?
A kam bude spieť
o dvadsať liet?*

*Možno budú samé vojny,
všade budú psané dojmy
alebo budú vládnuť pojmy?*

*Možno bude mier a klud,
v harmónii bude ľud
a vládnuť bude boží súd.*

*Možno budeme žiť v zemi,
teplota bude vysoká veľmi,
fauna a flóra vyhynie. Ver mi.*

*Tak čo nás čaká?
Nová technológia?
Nová životospráva?
Nová ideológia?*

*Tak ako bude vyzerať svet
o päťdesiat jár a liet?
Čo nebudeme môcť a čo
smieť?
Tak kam spejeme a chceme
spieť?
Dostanem ja odpoveď?*

**Peter Korman, 17-r.,
Gymnázium, Golianova 67
Nitra**

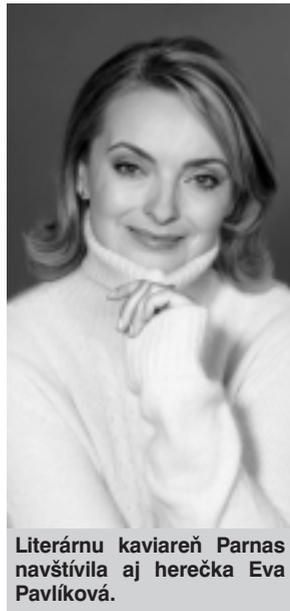
Literárna kaviareň Parnas učí, ako mať rád poéziu

Múzy zrejme Nitru milujú. Milovníci písaného slova si tu majú z čoho vyberať. Ponúka sa im Literárny klub Janka Jesenského, Literárny klub Antona Bernoláka a najnovšie aj Literárna kaviareň Parnas (Parnas - v gréckej mytológii považovaný za sídlo múz). Iniciátorom tejto odvážnej myšlienky - vyvolať medzi mladými ľuďmi poéziou príjemné životné pocity, je Staré divadlo.

Dramaturgia SDN sa do svojich priestorov rozhodla pustiť múzy a kaviareň Parnas sa stala miestom pravidelných stretnutí s poéziou, jej tvorcami a interpretmi. Koncom minulého roka ju pokrstil herec a pesničkár Marián Geišberg. Pravidelne každý mesiac v kaviarni prednášajú svoje obľúbené básne známe i menej známe tváre. Stretnutia s poéziou v Starom divadle otvorili večerom slo-

va a hudby v podaní otca a syna Geišbergovcov.

Tvorbu svojich obľúbených autorov prezentovali mladé herecké osobnosti Divadla Andreja Bagara Milan Ondřík a Martin Nahálka. Herečka Divadla Andreja Bagara Eva Pavlíková bola hosťom jedného z ostatných stretnutí, v marci si do kresla stretol herec SDN Ján Hrmo. Literárnej kaviarni želáme, aby oslovila čo najviac mladých ľudí.

Literárnu kaviareň Parnas navštívila aj herečka Eva Pavlíková.

Kiežby sa poézia stala pre nich príjemným spštením všedného dňa a prinútila ich na premýšľanie.

(syn)

V znamení hesla Knížnice pre všetkých

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa v dňoch od 10. do 14. marca zapojila do 9. ročníka Týždňa slovenských knižníc. „V znamení hesla Knížnice pre všetkých sa počas tohto týždňa vo zvýšenej miere propagovali aktivity knižnice a najmä čítania, ktoré je v súčasnosti, najmä v radoch mládeže dosť zaznávané,“ informovala nás odborná pracovníčka knižnice Mgr. Tatiana Némethová. „V tomto týždni sme pripravili množstvo aktivít - v centrálnej časti na Ulici Fraňa Mojtu, ako aj v pobočke na Klokočine. Deťom sa páčila beseda so spisovateľkou Ruženou Smatanovou, ako aj stretnutie s riaditeľkou knižnice, kto-

rá im čítala rozprávky z knihy Maruše Juskovej. Pre študentov pripravili besedu so spisovateľom Stanislavom Háberom V spolupráci s Literárnym klubom J. Jesenského pripravili besedu so spisovateľom Andrejom Chudobom. Okrem množstva zaujímavých podujatí absolvovali organizované návštevy zo škôl a v utorok 11. marca Deň otvorených dverí, v rámci ktorého im umožnili exkurzie do jednotlivých pracovísk knižnice. Deti dostali príležitosť vidieť prácu s knihou ešte predtým, než je na základe určitého systému zaradená do políc.

(tn)

Seniorky pôjdu do Španielska

Na Európsky gymnastický festival s názvom „Zlatý vek +50“ chcú v novembri tohto roku vycestovať aktívne seniorky - športovkyne, ktoré sa pravidelne stretávajú a intenzívne cvičia v Centre pre seniorov na Baničovej ulici v Nitre. Vedie ich bývalá učiteľka telesnej výchovy, cvičiteľka Magdaléna Griesbachová.

„Videla som videozáznam z tohto festivalu a môžem povedať, že mi doslova učaroval. Na festivale tretieho veku sa predvádzajú malé, ale aj obrovské kolektívy cvičen-

cov. Bola by som rada, keby sa nám na reprezentáciu Nitra v zahraničí podarilo získať potrebné financie. Verím, že sa mi ohlásia sponzori, ktorí nám poskytnú finančné prostriedky na kostýmy a na cestu. Na tento cieľ sme založili gymnastický klub pri Centre pre seniorov GYMNASION. S nácvikom gymnastickej zostavy pre šesť cvičencov štartujeme v týchto dňoch. Choreografiu mám už premyslenú!“ zdôrazňuje a predvádza mi náznamy krátkej 3 až 5-minútovej zo-

stavy. Nazveme ju Údolie rúk a chceme ňou vyjadriť kultúru pohybu a súčasne naznačiť, že aj starší ľudia môžu mať pred sebou ideály tohto druhu. Súťaživosť je predsa vlastná každému človeku, bez ohľadu na vek,“ dodáva.

Na budúci rok by sa tento festival mal uskutočniť vo Frankfurte nad Mohanom. Magdaléna Griesbachová verí, že kým novembrová účasť Nitraniek bude priekusná, na rok chce obsadiť niektoré z medailových miest. **(syn)**

Aforizmy a sentencie osobností

Veľký ohlas vyvolala pred šiestimi rokmi útlá knižička s názvom Aforizmy a sentencie významných slovenských osobností. V týchto dňoch na pulty knižkupec-tiev prichádza druhé doplnené vydanie. Autorom myšlienky a jedným zo zostavovateľov a excerptorov je známy Nitran, odborník na slovenčinu a milovník literatúry Mgr. Anton Pažitný. Autor tohto milého dielka tvrdí, že takmer v každom príhovore a rečníckom vystúpení počujeme citácie výrokov niektorých svetových osobností, ktorými chce rečník podoprieť svoje myšlienky, úvahy a fakty myšlienkami takýchto vysokovzdelaných individualít a života skúsených ľudí. Citáciami sa začínajú aj niektoré články v zborníkoch, časopisoch a iných publikáciách. Používajú ich aj študenti na oznámeniach o pre-

Mgr. Anton Pažitný

beraní zelenej stužky, či na oznámeniach o promócií. Vo väčšine prípadov ide o výroky inonárodných dejateľov, filozofov, literátov a iných osobností. Len zriedkavo použijú citát, prednesený niektorým z našich slovenských veľikánov ducha.

„Mrzelo ma, že tak málo

nám je známy intelektuálny potenciál našich osobností. Preto sme sa zamerali na štúdium výrokov (sentencií) významných slovenských osobností, aby sme mali možnosť uvádzať aj vlastné slovenské klenoty ducha. Pri zbere citácií mi tak ako v roku 2002 pomohla manželka Janka Pažitná a Renáta Hlavatá. Sme v pozícii hľadačov a zapisovateľov týchto výrokov, myšlienok a životných právd. Čitateľskej verejnosti predkladáme tieto vzácne slovenské odkazy a posolstvá. Robíme tak v nádeji, že ich čitatelia prijmu pre svoju potrebu a potešenie. Citácie člení do tematických častí: Život, materinská reč, vedomosti - schopnosti, práca, národ, domovina - vlasť, sloboda, láska, utrpenie. Knižku vydal Miestny odbor Matice slovenskej v Nitre.

(syn)

Almanachom Nitra vzdali hold aj J. M. Hurbanovi

Neoddeliteľnou súčasťou literárneho života pod Zoborom je vydávanie Almanachu Nitra, ktorým nitrianska odbočka Spolku slovenských spisovateľov úspešne nadviazala na tradíciu začatú v roku 1842 Jozefom Miloslavom Hurbanom.

Minulý rok bol významný tým, že ho Národná rada SR vyhlásila za Rok J. M. Urbana a stalo sa tak pri príležitosti 190. výročia prvého predsedu Slovenskej národnej rady. Kto z nás vie, že tento muž sa podieľal na uzákonení spisovnej slovenčiny. Organizoval prvé ochotnícke predstavenia a založil Slovenské národné divadlo nitrianske. Napísal historické dielo Osudové Nitry. Na ľudovom mítingu v Brezovej p. B. 28. apríla 1848 pod vedením

jeho a L. Štúra vyhlásili regionálny program Nitrianske žiadosti. V druhom ročníku Almanachu Nitra (r. 1844) uviedol štúrovskú slovenčinu. Pre štúrovcov bola Nitra základnou etnogenézou slovenského národa, počnúc kniežatom Pribinom, Svätoplukom, kláštorom sv. Hypolita na nitrianskom Zobore. Redakcia, ktorá pripravila deviaty Almanach Nitra vzdáva hold tomuto slovenskému veľikánovi aj tým, že si osvojili Hurbanov Almanach Nitra aj ako odkaz budúcim generáciám.

„Kým v predchádzajúcich ôsmich ročníkoch venovali pozornosť najmä našej minulosti. V tomto deviatom ročníku sa aspoň úchytkom pozeráme na projekty, obrysy, plány a sny, aké im ponúka budúcnosť,“ konštatuje editor a vedecký redaktor Andrej Červeňák. A súčasne nastoluje otázku: „Budú aj o sto, dvesto rokov zniť

v Nitre melódie koncertu Hoj, vlast' moja? Bude génus národa rozvíjať, prehľbovať a inovovať svoje tisícročné národné duchovné gény? Aké miesto zaujme naša minulosť, súčasnosť a budúcnosť v orchestri zjednotenej Európy a zjednocujúceho sa ľudstva? Tak ako dieťa sa pripravuje na život v dospelosti, aj národ žije svoju prítomnosť v mene budúcnosti. Sme ako dom - máme základy - pevnú alebo nepevnú minulosť, na ktorých stoja steny izieb, v ktorých žijeme (naša prítomnosť), prikrýté prírodnými alebo umelými strechami. Každý okamih nášho života prebieha v troch rovinách - sme determinovaní našou národnou minulosťou, formovaní alebo deformovaní našou súčasnosťou, v ktorej lopotíme o lepšiu a krajšiu zajtrajšok pre našich rodičov, nás samých, ale predovšetkým pre naše deti a našich vnukov. Beda jedincovi a národu, ktorí neupevňujú základy svojho domu, ktorý sa môže zrútiť a zostanú ako bezdomovci, žobrajúci o akúkoľvek strechu nad hlavou,“ konštatuje Andrej Červeňák. Na vydaní deviateho almanachu sa ako šéfredaktor podieľal Laco Zrubec. Redakčná rada pracovala v zložení Andrej Červeňák, František Koli, Jozef Melicher, Pavol Stanislav Pius, Jozef Vladár a Laco Zrubec. Jazykovým redaktorom bol Anton Pažitný. **(syn)**

Funkcie editora sa aj tentoraz zhostil Andrej Červeňák, šéfredaktorom bol spisovateľ Laco Zrubec. Foto: L. Synaková

Príbehy plné lásky, nehy a porozumenia

Hostom Literárneho klubu Janka Jesenského bola nitrianska spisovateľka Ružena Smatanová. Táto pomerne málo známa spisovateľka, pôvodným povoláním učiteľka, má na svojom konte už päť kníh. Začínala v roku 1995, keď spolu s Jozefom Paulovičom napísala knihu pre najmenších Čítajte s nami. Neskôr sa pustila do druhej knižičky Čítajte sami, ktorou sa upriamila na najmenších čitateľov. Obe knižky sa jej vydarili natoľko, že ich ministerstvo školstva odporučilo ako doplnkové čítanie na hodinách slovenského jazyka a literatúry. Jej zámerom bolo vyprovokovať deti v dobrom zmysle slova k čítaniu. V roku 1998 jej vyšla tretia kniha Prázdniny u starej mamy s podtitulom Prvý bozk, ktorú zacielišla na žiakov 1. až 4. ročníka. Uvedomujúc si svoj rest voči deťom predškolského veku, napísala rozprávkový príbeh Mój kamarát kocúrik (2001). Koncom minulého roka, priamo na vianočný trh, ponúkla knihu krátkych poviedok pod názvom Vianočné príbehy.

Hostom literárneho klubu bola nitrianska spisovateľka Ružena Smatanová (uprostred). Jej dielo predstavil Andrej Červenák (vpravo) s Evou Ruthovou.

„Napísala som ju pre stredoškolskú mládež, ale celkom pokojne si ju môžu prečítať aj dospelí čitatelia,“ hovorí autorka. „Na svete nie je nič krajšieho ako je láska. Spoločným mottom Vianočných príbehov je láska - materská, rodičovská, ale aj manželská, či milenecká. Každý z príbehov sa končí zaujímavou a niekedy priamo nečakanou pointou, rozuzlením, ktorý čitateľovi na-

vodí príjemný pocit z prečítaného textu. Príbeh Zlomené srdcia hovorí o starom človeku, ktorý na staré kolena musí bývať opustený a sám v penzi-ovni. Tu sa však stretne s malým chlapcom, ktorý je bez starého otca. Ďalší z príbehov Štedrý večer rozpráva o starej babke Čukanke, ktorá očakáva v tento priam posvätný večer návštevu svojho syna s manželkou. Ako na stretnutí so spisovateľkou rozprával literárny vedec Andrej Červenák, jednotlivé príbehy sú akýmiisi etickými posolstvami preverujúcimi naše vzťahy k tradíciám. Každá z poviedok u čitateľa vyvolá určité emócie a spomienky na detstvo a mladosť.

Spisovateľka Ružena Smatanová odpovedala aj na početné otázky z audítoria. V týchto dňoch pracuje na ďalšej knižke. Pôjde o jemne erotické poviedky o láske a vášni a adresuje ich dospelému čitateľovi. Dúfajme, že sa jej vydania dočkáme ešte tohto roku.

Ludmila Synaková

Krstnými rodičmi Vianočných príbehov boli predseda NSK M. Belica, speváčka Z. Smatanová a básnik P. S. Pius, ktorý ku knihe napísal doslov. Foto: L. Synaková

NITRIANSKY BEDEKER

Uprostred mesta sa na skale týči hrad

Verím, že každý človek, ktorý sa narodil v meste pod Zoborom, naň nedá dopustiť. Nitra si ho získala na celý život. Nitra má tu zvláštnu moc, že si získala aj srdcia všetkých študentov, ktorí v nej zakotvili počas vysokoškolských štúdií - a viacerí sa rozhodnú zostať tu natrvalo. A nech nás život zaveje kamkoľvek do sveta, pri návrate do lona rodného mesta, pri pohľade na Zobor, a na hrad nás ovanie blažený pocit domoviny. Tak ako Rím sa rozprestiera na siedmich kopcoch - pahorkoch. A nech by ste do nej vchádzali z korejkoľvek strany - od Serede, Zlatých Moraviec, Vrábľa, Šale, či Topolčian - rozvinie sa pred vami úžasný pohľad na milované mesto, ktorý ovlaží dušu a vyvolá pocit návratu domov. Kolkí si pri tomto pohľade na mesto povedia: „Konečne doma!“ V novej rubrike vás chceme pozvať na potulky po Nitre. Prejdeme sa spolu po známych miestach, navštívime sakrálné pamätihodnosti a ponoríme sa do histórie, ktorú nám môžu závidieť. Postupne prinesieme zaujímavosti, ktorými vás možno inšpirujeme k nastudovaniu si historických súvislostí o našom starobyľom meste. V prvých častiach navštívime našu najväčšiu kultúrnu pamiatku Nitriansky hrad. (syn)

Najvýraznejšou pamiatkou Nity je hrad, vypínajúci sa na skalnom vápencovom vršku obtekanom rie-

kou na úpätí bájneho Zobora. Hrad je pamätníkom mnohých stáročí, viažu sa k nemu významné historické

udalosti. Ako jeden z málo slovenských hradov si napriek častým pohromám zachoval sídelný charakter až do dnešných čias a nezmenil ani svoj architektonický vzhľad získaný v 17. storočí. Hrad v dnešnej podobe je výsledkom staviteľskej a umeleckej činnosti niekoľkých storočí. Skladá sa zo štyroch samostatných častí odlišného charakteru, stmelených v neoddeliteľný celok: katedrály, biskupského paláca, hospodárskych budov a dobre zachovaného vonkajšieho opevnenia s jedinou vstupnou bránou do vnútorných priestranstiev hradu. Podľa archeologických výskumov hradný kopec bol osídlený už v 9. storočí ale výstavba kamenného hradu spadá do obdobia zániku Veľkej Moravy.

(pokrač.v ďalšom čísle)

Hospodárske mliekárске družstvo zabránilo pančovaníu mlieka

Tento mesiac, presne 10. apríla si pripomínáme 70. výročie od slávnostného otvorenia novej vlastnej budovy Hospodárskeho mliekárskeho družstva v Nitre. Nová budova slúžila na spracovanie mlieka a v tom čase sa honosila najmodernejšou technológiou, ktorá bola jediná svojho druhu na Slovensku.

Postavili ju na Vajanského ulici v blízkosti budovy Červeného kríža. Projekt vytvoril Ing. Viktor Farkas, staviteľom bol Ján Tomaschek. Hospodárske mliekárske družstvo založili 7. júla 1929 na ustanovujúcom valnom zhromaždení, kde na tri roky zvolili 7-člennú správnu radu. Historicky prvými členmi správnej rady sa stali Ernest Szemző, statkár z Nitry - Lukovho Dvora, Otto Pivovarcy, nájomca zo Zbehov, Ing. Vladimír Zitko, statkár z Lehoty pri Nitre, František Rolfes, hospodár z Jágerseku - dnešných Jelšoviec, Jozef Drábek, statkár z Cabaja, Jozef Reisz, nájomca z Cabaja, Edmund Goldberger, nájomca z Nitry. Presne 16. apríla 1930 sa konalo mimoriadne valné zhromaždenie družstva, na ktorom prijali uznesenie o rozšírení počtu členov správnej rady o ďalších dvoch. Cieľom družstva bolo - ako sa v stanovách písalo - Speňažovať hospodárske plodiny, ako aj priamy predaj, tiež spracovanie kravského mlieka na maslo, syr a bryndzu. Na zabezpečenie tejto činnosti malo družstvo v obciach zberne mlieka, z ktorých sa potom vžávalo do spoločnej mliekárne v Nitre. Táto mlieka-

reň sa nachádzala v Schreiberovom dvore, na bývalom jarmočnísku vedľa Verého fabriky (je to lokalita medzi Hollého a Bernolákovou ulicou, dnes sa tam nachádzajú vnútroblokové garáže). Na tomto mieste mlieko pasterizovali a ďalej spracovávali. Takto upravené a spracované mlieko sa okamžite predávalo v piatich predajniach v meste.

Prvé predajne otvorili už v roku 1932. Jedna z nich sa nachádzala na Masarykovej ulici - predavačka Irena Pišová. Druhú predajňu by ste mohli nájsť v Chmelovej doline v dome Štefana Láznika, predajňa č. 3 stála na Masarykovom námestí č. 39 v kiosku, kde predávala Frýda Weiszová. Štvrtá predajňa stála na Masarykovej ulici č. 14 a predavačkou bola Jozefa Horetzká. V roku 1933 pribudla piata predajňa na Mariánskej ulici č. 7, kde bola predavačkou René Elbertová. Vzhľadom na to, že prevádzka mliekárne nevyhovovala kapacitne, ale ani po hygienickej stránke, družstvo sa rozhodlo vybudovať novú mliekárňu a vybaviť ju novou modernou

technológiou. Novopostavenú budovu na spracovanie mlieka slávnostne otvorili 10. apríla 1938.

Nová budova mliekárne nepretržite slúžila svojmu účelu až do roku 1970, keď v Nitre na Čermáni postavili a odovzdali do užívania nový komplex na spracovanie mlieka. Tento super moderný mliekársky kolos 20- násobne prevyšoval dennú produkciu starej mliekárne. Opustenú budovu po adaptácii potom na čas prevzala Československá automobilová doprava (ČSAD) a neskôr tu sídlilo vedenie Mestskej hromadnej dopravy (MHD). Administratívnu časť nedávno zrekonštruovali, čím získala moderný vzhľad a takmer sa neodlišuje od súčasnej architektúry.

Ing. Štefan Košován

Pozrite si trofeje poľovnej zveri

Tradičným poľovníckym halali sa v Ponitrianskom múzeu v Nitre začala XXII. výstava trofejí poľovnej zveri, ulovenej v sezóne 2007/2008 v revíroch poľovníckych združení v pôsobnosti Okresnej organizácie Slovenského poľovníckeho zväzu Nitra a v okrese Nitra. Predseda Okresnej organizácie SPZ doc. Imrich Točka zdôraznil, že poľovníci prezentujú výsledky svojej práce, ktorá nespočíva iba v love, ale v prvom rade v starostlivosti o celý revír. Ing. Branislav Soviš sa dotkol aj krehkého vzťahu medzi ochrancami prírody a členmi poľovného združenia. Nekompromisný postoj ochráncov spôsobil, že na Slovensku máme 41 % územia zakonzervovaného. V západnej Európe je zvykom, že všetky obmedzenia sa dohodnú na miestnej úrovni a až tak odsúhlasia na ministerstve. Žiaľ, na Slovensku majú poľovníci obmedzený výkon poľovného práva, zákaz spoločných poľovačiek a zákaz budovania zariadení na prikrmvovanie zveri a výstavbu posedov.

Pred samotnou výstavou sa za účasti členov okresnej hodnotiacej komisie Okresnej organizácie SPZ uskutočnila chovateľská prehliadka všetkých trofejí jednotlivých druhov poľovnej zveri podľa vyhlášky, ktorá stanovuje zásady a kritériá selektívneho lovu s cieľom dosahovania kvalitných trofejí. Ako na vernisáži

povedal Ing. B. Soviš, tieto sú výsledkom nielen samotnej úrovne genofondu, ale aj celého systému celoročnej starostlivosti o zver, ako zložku prí-

rodného bohatstva Slovenska.

Návštevníci výstavy môžu na výstave vidieť celkom 264 trofejí, z nich 15 jeleních, 217 srnčích, 2 danielie a 8 diviáčich, tiež 22 lebiek malých mäsožravcov. Pri raticovej zveri z 242 trofejí dosiahol medailové ocenenie 11 trofejí, z 22 lebiek mäsožravcov až 15. Pritom u lebky lístky ulovenej v poľovníckom revíri v Pani sa dosiahol nový národný rekord v SR. Potešiteľný je nielen nárast počtu trofejí, ale tiež ich kvalita. Výstavu trofejí poľovnej zveri si môžete pozrieť do 7. apríla.

Text a foto:
Ludmila Synaková

Divadlo Andreja Bagara

Pozývame vás na romantickú plavbu na vlnách felliniovskej lode

Dusíkovu operetu *Modrá ruža*, ktorú zložil v roku 1939 na libreto Pavla Braxatorisa, uvedie v premiére nitrianske Divadlo Andreja Bagara v piatok 4. apríla. *Modrá ruža* je najpopulárnejším dielom Gejzu Dusíka, o čo sa zaslužili evergreeny *Dobrá noc vám*, *Čo sa mi môže stať*, *Len bez ženy*, *Zatančuj si so mnou holubička* a ďalšie v podaní prvých protagonistov príbehu Márie Kišonovej-Hubovej a Františka K. Veselého. Pôjde o ďalšiu inscenáciu z monotematickej série *Rodinného striebra*, ktorým sa nitrianski divadelníci rozhodli oprášiť možno zabudnuté skvosty slovenského divadla a prinesť ich do súčasnosti.

Ako nás informovala tlačová tajomníčka DAB Hana Kocincová, *Modrú ružu* uvádzajú v netradičnom, priam fellioniovskom spracovaní a ide tu o snahu nadviazať na niekdajšiu tradíciu operiet, ktoré sa v slovenských divadlách v minulosti tešili veľkej obľube. Vedenie divadla chce aj v ére muzikálov ukázať, že divácky zaujímavá sa dá urobiť aj opereta. V nových hudobných aranžmánoch piesní z dielni lídrov skupiny Desmod a v jedinečnom tanečnom naštudovaní známej choreografky Eleny Jágerskej. Divákov prekvapí priam veľkofilmová scéna

Pavla Andraška, ktorá ich pozve na palubu výletnej lode. Kostýmy Marije Havranovej vás preniesú o niekoľko desiatok rokov naspäť - do doby, keď krásnym ženám dvorili galantní gentlemani.

Príbeh v *Modrej ruži* je postavený na zápletke okolo vynálezu tajnej zbrane, o ktorej si všetci myslia, že ide o prostriedok proti ľuďom, hoci v skutočnosti je určený na hubenie hmyzu. Dej je situovaný do Francúzska, kde prežívajú svoje ľúbostné romániky tri dvojice. Nebude chýbať veľká láska; intrigy a dramatická zápleťka. Divák iste ocení humor, švih a šarm operetného žánru, ktorý sa zo slovenských scén vytratil. V plnej kráse zaznejú slovenské šlágre v novodobom poňatí, ktoré budú znieť ako sladké hojdanie sa na morských vlnách nostalgickej minulosti. Réžie sa ujal režisér J. B. BOX. Na dramaturgickom spracovaní operety sa podieľal

Svetozár Sprušanský, ktorý urobil všetko preto, aby dostala podobu príťažlivého javiskového opusu súčasného repertoáru. Na javisku uvidíme takmer celý herecký súbor.

PRIPOMÍNANIE: Ako posledné v tejto sezóne DAB uvedie dielo Boženy Slančíkovej Timravy *Všetko za národ*. Môžete sa tešiť na obrázky jedného leta, odohrávajúce sa v čechovovskej atmosfére dedinských fary, kde sa stanete svedkami lások troch nevdatých sestier. V domácnosti sú stálymi hosťami rôzni nápadníci: komický a stále ukričaný chránenec ich otca; mladý vdovec, neustále snívajúci o Amerike; depresívny dedinský učiteľ, ktorého pravidelným spoločníkom je alkohol. Ale hlavne najväčší fešák z okolia, ktorý má jedinu chybu a to - je Maďar. V réžii Michala Vajdičku hru uvedú v premiére 13. júna.

(syn)

Nitranov bavila česká slávica Lucie Bílá

Úžasný zážitok a excelentný výkon! Večer, na aký sa nezabúda! Týmito prívlastkami môžeme zhodnotiť 2,5-hodinový koncert českej zlatej slávicy Lucie Bílej v nedeľu 9. marca. Spoločnosť prvej dámy českého popu si Nitrania vyčutnali plnými dúškami. Aspoň tí, čo prijali pozvanie na 2,5-hodinový megakoncert, ktorým sa preverila akustika neďavno otvorenej mestskej haly na Dolnočermánskej ulici.

Na pódiu sa objavila presne s úderom 18. hodiny. Po krátkom „privolávacom“ potlesku a bez akýchkoľvek hviezdnych manier. Spustila hitparádu známych i menej

známych piesní, pochádzajúcich z dielne rokmi prevereneho a osvedčeného tvorivého tandemu Gábina Osvaldová a Ondřej Soukup.

Slávica českého hudobného neba svojich fanúšikov nesklamala. Od samého začiatku nadviazala svoju spontánnosťou a humorom seba vlastným humorom tesný kontakt s publikom a ten si udržala až do samého konca. Jej prvé slová boli: „Do Nitry som sa strašne tešila! Býva tu rodina mojej najlepšej kamarátky. Verím, že sú tu v sále.“

Spievala a súčasne konferovala. Humorne reagovala na všetko dianie okolo seba - na zavzonenie mobilného telefónu. Sprevdzjal ju orchester Petra Maláska, ktorý ozna-

čila za najlepšiu v Čechách. „Žiaľ, musím sa oň deliť s Hanou Hegerovou a Martou Kubišovou. Ale dá sa to!“ konštatovala. Diváci vstali zo stoličiek a a odmenili ju standing ovations, keď ohlásila, že zaspieva pieseň Mariky Gombitovej Vyznanie. Pri starších známych piesňach si ľudia spievali spolu s ňou, prijali aj novinky z najnovšieho albumu Woman. Medzi už spomínanými 22 hitmi nechýbal ani najnovší hit Miluji tě, ktorý sa len neďavno dostal do rotácie všetkých slovenských rádii, hrajúcich hudbu stredného prúdu. Keď na pódium vyšiel primátor Nitry Jozef Dvonč, aby sa jej poďakoval za skvelý umelecký výkon, zostala stáť dojatím nad úžasným dielom - prekrásne uviazanou kyticou kvetov. „Je to nádherna!“ zvolala. „Len ako to vezmem domov!“ A od primátora si vyžiadala božtek na líčko. Primátor Jozef Dvonč Luciu Bílejš zaľahoželal aj k MDŽ a súčasne sa poďakoval aj všetkým ženám prítomným v tento krásny večer v mestskej hale. Oznámil, že vedenie Mesta Nitry sa rozhodlo spojiť dva príjemné zážitky. Pri odchode z koncertu dostala nežná časť obecenstva milú pozornosť - červený klinček, alebo žltý narcis. Všetky dámy, slečny, ako i dievčatá, odchádzali do svojich príbytkov obohatené nielen o jedinečný kultúrny zážitok, ale tiež s nečakane príjemným pocitom na duši, že vedenie mesta, v ktorom žijú, im zaľahoželalo k MDŽ. (syn)

Na záver koncertu vyšiel na pódium primátor Nitry Jozef Dvonč, aby sa českej slávici Lucii Bílej poďakoval na výkon, ktorý predviedla. Foto: Ludmila Synaková

Chránme pamiatkový fond mesta Nitra

Kandidatúra Nitry na Európske hlavné mesto kultúry v roku 2013 vrhá nový uhol pohľadu i na starostlivosť o pamätihodnosti na území mesta Nitra. Aj v tejto súvislosti bola zverejnená výzva spoločnými silami zachrániť existujúci fond pamätihodností tým, že Nitrania majú do konca mája možnosť na MsÚ písomne navrhnúť zaradenie objektov, predmetov, udalostí alebo osobností, ktoré by podliehali ochrane v zmysle pripravovaného všeobecne záväzného nariadenia o pamätihodnostiach Nitry. O impulzoch, smerujúcich k takémuto koncepcnému riešeniu, sme sa pozhovárali s vedúcou Oddelenia kultúry a športu MsÚ Mgr. Dagmar Bojdovou a referentkou pre ochranu pamätihodností Mgr. Ludmilou Bistákovou.

Prečo oddelenie kultúry a športu pristúpilo k zámeru vypracovať spomínané VZN?

D. Bojdová: Zachovávanie hodnôt kultúrneho dedičstva, jeho obnova a prezentácia sú jedným zo základných zámerov, obsiahnutých v strategickom dokumente Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Nitra, ktorý bol vlni schválený MZ v Nitre. Okrem niektorých konkrétnych aktivít Mesta Nitra v tejto oblasti (finančnej podpory vybudovania expozície Od veľkomoravské-

ho valu k barokovému bastiónu v kazemate Nitrianskeho hradu, otvorenia Diecézneho múzea, prezentácie základov veľkomoravského kostola na Martinskom vrchu, postupného reštaurovania umeleckých artefaktov, označovania kultúrnych pamiatok bronzovými tabuľkami...) je nemej dôležité vytvorenie legislatívneho rámca, ktorý stanoví pravidlá ochrany pamätihodností v podmienkach mesta Nitra. Príprava VZN o pamätihodnostiach mesta Nitra rešpektuje Metodickú inštrukciu pre potreby samospráv, vydanú Ministerstvom kultúry v spolupráci s Pamiatkovým úradom SR. Ide o relatívne nový samosprávny nástroj ochrany tých objektov, predmetov, udalostí a osobností, ktoré nie sú chránené štátom prostredníctvom Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR, ale ktoré má obec záujem chrániť prostredníctvom vlastných právnych noriem. Umožňuje to Ústava SR, Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení i Zákon č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

Ktoré oblasti sa týka zverejnená výzva?

D. Bojdová: Ide o materiálne i nemateriálne pamätihodnosti, ku ktorým majú Nitrania blízky vzťah, či už z hľadiska verejného alebo osobného: objekty, ktoré postavili naši predkovia a sú pre nás jedinečné vzhľadom, tvarom, vonkajšou alebo vnútornou výzdobou; sídla firiem, výrobných podnikov, spolkov, profesijných a záujmových združení, ktoré svojou činnosťou obohatili hospodársky, kultúrny a sociálny život Nitranov; úžitkové

alebo dekoratívne predmety našich predkov; udalosti, ktoré sa odohrali v Nitre a mali dalekosiahly význam pre vývin a rozvoj Nitry; osobnosti, ktoré svojím konaním a prácou ovplyvnili život všetkých obyvateľov alebo určitých sociálnych skupín obyvateľov mesta.

Čo by mal obsahovať občiansky návrh na vyhlásenie za pamätihodnosť?

L. Bistáková: Uvítame, ak navrhovateľ okrem formalít zo zverejnenej výzvy v krátkosti popíše, prečo považuje navrhovaný objekt alebo subjekt za hodný ochrany, či je pre navrhovateľa jeho návrh symbolom niečoho osobného alebo verejného. Ak áno, čo jeho návrh symbolizuje, kto je autorom, alebo kto bol nositeľom navrhovaného objektu alebo subjektu, aké udalosti sú spojené s navrhovaným objektom či subjektom.

Čo bude nasledovať, keď bude návrh prijatý?

L. Bistáková: Schválené návrhy sa stanú neoddeliteľnou súčasťou všeobecne záväzného nariadenia mesta o pamätihodnostiach a budú podliehať zákonnej ochrane zo strany mesta, čiže budú sa na ne vzťahovať práva, povinnosti a sankcie tak, ako je to bežné pri kultúrnych pamiatkach chránených štátom.

(str)

Basketbalisti Harlemu Globetrotters odchádzali z Nitry očarení

Americkí basketbaloví mágovia Harlem Globetrotters zavítali do Nitry v pondelok 25. februára po prvý raz. Podujatie bolo skutočným športovým uvedením novej mestskej haly na Dolnočermánskej ulici v Nitre do života. Osem špičkových hráčov - Big Easy, Holywood, Lefty, Stormin, Slick, Handles, General a Airport - nastúpilo proti šiestim spoluhráčom na palubovku na pôvodne štyrikrát po desať minút. No ich šou sa napokon natiahla na dvojhodinové vystúpenie s množstvom gagov, slovných hračiek v angličtine i slovenčine, sprevádzané strhujúcimi hudobnými hitmi a skandovaním publika.

Organizátori zažili medzinárodnú športovú premiéru haly za maximálneho záujmu médií. Mestská hala bola vypredaná do posledného sedadla. Okrem primátora mesta Jozefa Dvonča, viceprimátorov Františka Baláza a Štefana Štefeka i prednostu Mestského úradu v Nitre Ľubomíra Martinku si na sedadlá VIP hostí zasadol aj podpredseda vlády SR a minister vnútra Róbert Kaliňák. Vedenie mesta obdarovalo hráčov pamätnými Pribinovými medailami, knihami o Nitre s anglickou jazykovou mutáciou a darčekom.

Basketbaloví mágovia predviedli všehochuť dobrej zábavy, veselej nálady a bláznivých športových trikov. Ich hráčske umenie bolo hodné obdivu. Pokým sa na palubovke bývalé hviezdy NBA z viacerých štátov USA rozvíčovali, nedočkavý dav fanúšikov všetkých vekových kategórií musel počkať pred

halou. Okrem trojice manažérov si so sebou protagonisti Harlemu Globetrotters priviezli aj dvoch kuchárov, dvoch šoférov, jedného maséra a tímočníkov. V jedáleňskom priestore Mestskej haly pred vystúpením vyvoniavala špeciálna večera pre hráčov, ktorí každý večer počas turné vydávajú množstvo energie. „Ich strava musí byť vyvážená. Oblúbenými špecialitami sú stejky a hamburgery na slovenský spôsob, špenátová omáčka či varený karfiol, nesmie chýbať dostatok bezbublinkovej minerálky. Po Bratislave pred rokom to bola ich druhá návšteva Slovenska. Boli bezprostrední, milí a veselí. Atmosféra na vystúpení bola podľa ich hlavného manažéra vynikajúca, hráči ju hodnotili oveľa lepšie ako v Čechách, odkiaľ prišli v rámci turné po strednej a západnej Európe. Veľmi sa im páčili ľudia a najmä deti, ktoré si počas šou vybrali spomedzi divákov a po vtipných kúskoch ich odmenili športovými suvenírmi s logom tímu. Skóre 35:37 pred prestávkou i záverečné 61:56 tvorili iba kulisu basketbalovej exhibície. Mestská hala, reakcie divákov počas exhibície i domáce publikum si ich získali. Z Nitry odchádzali očarení, s priáním vrátiť sa sem čo najskôr s novým programom.

Silvia Struhárová

S hráčmi sa stretol aj primátor Nitry Jozef Dvonč.

Foto: Juraj Novák

Samospráva podporí aj cyklistický klub

Na slávnostnom vyhodnotení sezóny Cyklistického klubu Nitra sa zúčastnili aj primátor J. Dvonč, viceprimátor Š. Štefek a podpredseda NSK a poslanec MsZ J. Vančo.

Prelomové obdobie ukončenia cyklistickej sezóny za rok 2007 a otvorenie novej sezóny sa stalo dôvodom na zhodnotenie činnosti nitrianskeho Cyklistického klubu, ktoré sa uskutočnilo v kongresovej sále Mestského úradu v Nitre. Ich rokovanie prišiel pozdraviť aj primátor Nitry Jozef Dvonč spolu so svojim zástupcom Štefanom Štefekom. Na hodnotiacej schôdzi sa zúčastnil aj poslanec mestského zastupiteľstva, predseda komisie cestovného ruchu a zahraničných vzťahov pri MsZ Ján Vančo.

Tajomník CK Nitra Vladimír Došek konštatoval, že majú za sebou trinásť rok existencie, ktorý bol poznačený predčasným úmrtím zakladateľa, trénera ako aj podporovateľa Jána Vanča staršieho, čo do značnej miery ovplyvnilo celý chod klubu.

Primátor Nitry Jozef Dvonč sa cyklistom poďakoval za reprezentáciu nášho mesta na medzinárodných, ale aj domácich súťažiach. Skonštatoval, že aj keď cyklistika nepatrí k takzvaným veľkým športom,

cyklisti svojím dielom prispievajú k zviditeľneniu Nitry v medzinárodnom meradle. Členom cyklistického klubu tlmočil, že mesto Nitra v týchto dňoch pripravuje novú koncepciu financovania mestského športu, pri ktorej chce primeraným dielom podporovať všetky druhy športu. Konštatoval, že vedenie mesta mení nazeranie na šport

Nebudeme prihliadať len na veľké športy, ako je futbal, hokej, hádzaná, či basketbal. Primerane rovnaké podmienky chceme zabezpečiť pre každý vrcholový, i pre výkonnostný šport a tiež pre výchovu mládeže. To sú kroky, ktoré musíme a chceme zohľadniť! Návrhy novej koncepcie prediskutujeme s jednotlivými klubmi, pričom sa ich opýtame, ako sa oni sami pozerajú na financovanie a podporu zo strany mesta," povedal. „Pokiaľ to bude v rámci rozpočtu možné, veľmi radi im umožníme, aby si siahli aj mestské peniaze.“ Primátor cyklistom zaželal v novej sezóne hodne šťastia.

Súčasťou hodnotiacej schôdze bolo vyhodnotenie najlepších cyklistov roka s odovzdaním pohárov. Tajomník CK Vladimír Došek venoval primátorovi jeden z cyklistických dresov, v ktorých budú pretekať v novej sezóne.

Ludmila Synaková

Tajomník CK Nitra Vladimír Došek odovzdal primátorovi Nitry Jozefovi Dvončovi dres, ktorý si budú cyklisti obliekať v tejto sezóne.

Foto: autorka

Klenoty tróprov

Zbierky orchideí a bromélií Botanickej záhrady SPU patria k najväčším na Slovensku. Nežnosť, krásu tvarov a pestrosť farieb exotických orchideí rodu Phalaenopsis, Cattleya, Vanda, Paphiopedilum mali možnosť obdivovať aj návštevníci výstavy s názvom Ríša kvitnúcich tróprov a subtropov, ktorú vo februári usporiadala BZ. Cennú zbierku v súčasnosti tvoria skleníkové kultúry umiestnené v troch skleníkoch, kde je sústredených 2 000 botanických druhov a 3 000 kultivarov orchideí, ktoré pochádzajú zo všetkých tropických oblastí sveta. Niektoré druhy sa dajú pestovať aj v našich zemepisných šírkach. Najjednoduchšie sa pestujú orchidey rodu Phalaenopsis a Cattleya, a to v substráte z kôry, pilín, rozdrveného polystyrénu alebo molitanu. „Vyžadujú však časté rosenie, v zime raz, v lete trikrát denne. Neznášajú zimu a prievan. Potrebujú slnko, vzdušnú zeminu, pravidelné hnojenie, vetranie a stabilnú teplotu okolo 18 °C. Pestovateľom sa rastlina odmení kvetom, ktorý kvitne približne dva až tri mesiace,“ hovorí záhradníčka Daniela Kabrhelová, ktorá sa spolu s Margitou Záhorskou venuje pestovaniu tropických a subtropických kvetov v BZ. Orchidey presádzame až po dvoch rokoch, v období rastu, po odkvitnutí. Vo svete existuje 32- až 35-tisíc druhov orchideí, z nich okolo 3500 druhov je typických pre Kolumbiu. Botanickí experti ju pokladajú za krajinu s najväčšou paletou týchto exotických kvetov - čo sa týka množstva druhov, tvaru kalichov a rôznorodosti farieb.

Renáta Chosraviová

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,
Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk
E-mail: msunitra@msunitra.sk, www.nitra.sk
Primátor mesta: **doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.**
e-mail: jofimator@nitra.sk
Zástupca primátora: **Ing. František Baláž**
e-mail: balaz@msunitra.sk
Zástupca primátora: **Štefan Štefek**
e-mail: stefek@msunitra.sk
Prednosta MsÚ: **PaedDr. Lubomír Martinka**
e-mail: prednosta@msunitra.sk
Hlavný kontrolór: **Ing. Ladislav Fúška**
e-mail: fuska@msunitra.sk
Web stránka: www.msunitra.sk

Referát klientskeho centra služieb: po, ut, št: 7.30 - 15.30, str: 7.30 - 17.00, pi 7.30 - 14.00 (prízemie budovy vpravo). Tel: 65 02 325, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad, evidencia občanov a domov, stavebný úrad, odd. komunálnych činností a životného prostredia, odd. výstavby a rozvoja mesta, útvary soc. služieb, útvary služieb, útvary kultúry, športu a cest. ruchu, odd. miestnych daní a poplatkov, MAD, podateľňa

STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 16.45 h, v piatok od 8.00 do 13.45 h, sobota: od 8.00 do 12.00 h.

POKLADNICA: po. 8. - 14.30 h, ut., št. 9. - 14.30, st. 8. - 16.15 h, pi. 8. - 11.30 h, so. 8.-12.00 h (prízemie).

Odd. kultúry a športu, Kupecká 16, tel. 6524125

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 69 22 555, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 30 845 alebo 159, internet: www.nitra.sk, alebo (www.msunitra.sk).

Nitriansky informačný systém - NISYS, Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL:037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.

Web stránka: www.nitra.sk